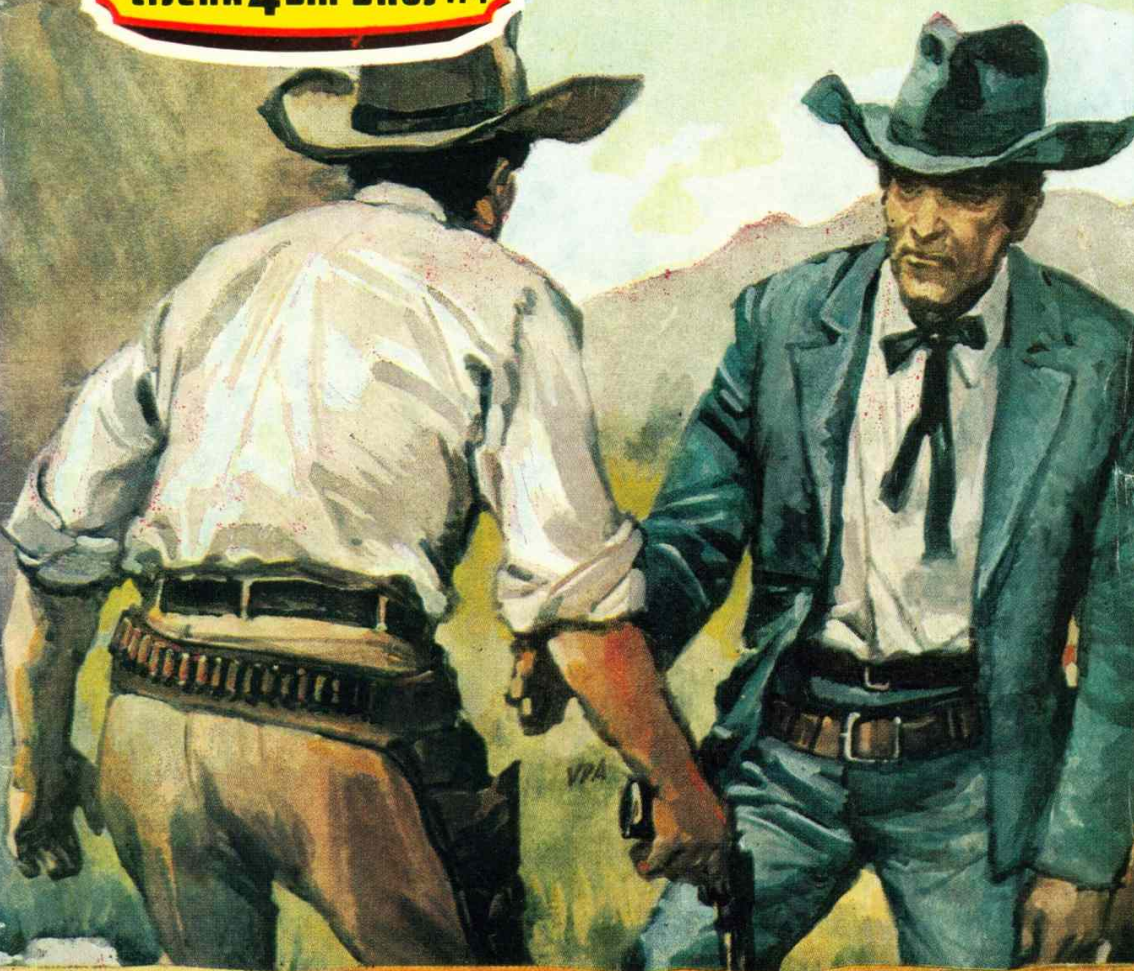

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 4 DIN BROJ 114

Revolveri imaju riječ

Lee Floren:

REVOLVERI IMAJU RIJEČ

»Laso« Nova serija 1975.

Lee Floren: REVOLVERI IMAJU RIJEČ

Naslov originala. JETZT SPRECHEN DIE REVOLVER

(Copyright: Pabel — Verlag, Rastatt)

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Prijevod: Deana Knežević, prevodilac

«Laso» — Izdavač OOUR izdavačke djelatnosti «Vjesnik» Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak: OOUR novinsko revijalna štamparija i OOUR TMO «Vjesnik» Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1975

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA, Zagreb

Cijena 4 d. Za inozemstvo: DM 1,60; ASCH 8; SFRS 1; HFL 1,30

Ostobodeno plaćanje poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu i kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2332 - 1973 od 26 XI 1973

I

Poput lijene zmije cesta se povijala pustinjom što je kuhala pod užarenim podnevnim suncem. Teška kočija »concord« lijeno je poskakivala preko rupa i dubokih kolotečina, no unatoč poskakivanju i drmusanju debeli je čovjek zaspao i njegovo je tijelo sve više klizilo kožnatim sjedalom. Len Drummond se skutrio koliko je više mogao u svoj kut, ali nije mogao spriječiti da glava debelog čovjeka naposljetku ipak ne završi na njegovu desnom ramenu. S gnušanjem pogleda mesnato lice, a onda se bespomoćno i očajno nasmiješi djevojci koja je sjedila nasuprot njemu.

— Ni u snu nisam pomislio da ću poslužiti kao jastuk posve pijanom trgovačkom putniku, ali dalje se ne mogu pomaknuti ni uz najbolju volju... mogu samo prijeći k vama i sjesti vam u krilo.

Drummonda je zanimalo kako će djevojka odgovoriti. Nalazila se već u kočiji kad se on ukrao u Denveru; no od tada, to jest dobrih osam stotina milja, neprestano je šutjela kao zalivena. Bila je zgodna; mala senzacija za Drummonda čiji se život dosad pretežno odvijao u društvima bez žena.

Ona mu uzvratu posve hladno:

— Uopće neću dopustiti nikakvim stranim ljudima da mi sjednu u krilo, a osim toga ste preteški. Zašto ne sjednete pokraj kočijaša?

Mršavi čovjek pokraj djevojke jedva se primjetno nasmiješi. Drummond zapazi pomalo zajedljivu crtu oko njegovih usta i to ga razgnevi. Opet pogleda djevojku.

— To sam već učinio i mogu vam reći da je krajobraz prilično jednoličan, pogotovu kad čovjek vidi prvih nekoliko stotina milja. — Okrene se mršavome. — Nije li tako?

— Posve moguće — uzvratu ovaj i ne pokrenuvši se.

Djevojka opet stane gledati kroz prozor. Drummond pretpostavi da udaljenost do Cottonwooda, krajnje stanice, nije veća od četrdeset milja. Savije cigaretu i pogleda djevojku kroz plamen šibice.

Zacijelo joj je oko dvadeset, dakle četiri godine mlađa od njega; imala je prekrasne plave oči i glatku crnu kosu. Nosila je mali crni šešir s dugim perjem, a i haljina joj je bila od crne svile. Bijeli je bio samo ukras od čipaka na grudima što je stršao iz tijesnoga haljetka.

Nesumnjivo, karakterna je. Unatoč njenoj suptilnosti to se odmah moglo zamijetiti.

Mršavi pokaže dugim palcem prema trgovcu koji je spavao i zapita:

— A gdje se zapravo ukrcala ta trbušina?

Drummond je trenutak oklijevao. Nije podnosio onoga čovjeka. Bio je previše zajedljiv, preoskudan riječima i previše oprezan. Bezizražajne su oči gledavale iz uskoga krutog lica, a dva revolvera kalibra 45 bila su zataknuta u duboko spuštene korice na njegovu opasaču.

— U Miles Cityju — konačno će Drummond.

Mršavi kimne.

— Zacijelo je tamo stigao vlakom.

A onda naglo zašuti, tako da je Drummond imao dojam da se ovaj naljutio zbog toga što je uopće toliko rekao.

— Poznate li ga? — zapita Drummond.

— Ne — uzvratiti drugi nakon dugog i upitnog pogleda usmjerenog u Lena.

Drummond je naumio nastaviti razgovor.

— Pa što ima ovdje unutra? — zapita i pogleda kožnatu torbu što je ležala na podu.

— Vjerojatno destiliranu vodu obojenu medom i obogaćenu s nešto borne kiseline — reče djevojka. — Tu jušicu prodaje kao lijek za sve... podjednako prikladan za ljude i za životinje. U nas, u Teksasu, takvi tipovi u hrpama lutaju naokolo. No teško je povjerovati da bi od toga mogli raskošno živjeti.

Prema tome, ona dolazi iz Teksasa, ustanovi Drummond. Što li samo traži ovdje gore, u Montani?

— Tko zna, možda uopće nije trgovac — prekine mršavi Lenove misli.

Ovaj se zapita što bi ta primjedba imala značiti. Djevojka opet pogleda kroz prašnjavi prozor, a Drummond također baci pogled na krajobraz što se, spržen suncem, žario u svim bojama... crvenoj, svijetloplavoj, sivkastocrnoj.

Drummond se zavalio udobnije. Od dugoga putovanja njegovo je tijelo bilo pomalo ukočeno. Požalio je što nije konjem došao iz Colorada. Sve u svemu, požali što je uopće došao. No bilo je tako besmisleno još dulje time razbijati glavu... Njegov ga je stric Web zamolio da dođe, a pismo je zvučalo kao da je stvar prilično hitna. Drummonda je i te kako zanimalo što to lebdi u zraku, jer Web nije pripadao među ljude koji bi takvo pismo napisali bez valjanog razloga ili bez ikakva straha.

Web je bio brat njegova oca, a za sobom je imao poprilično buran život. Kad god bi iznenada za tamnih noći došao u kuću svog brata, uvijek bi se moglo čuti nešto neugodno. Ili je pak to zračilo iz njega. Iako je Drummond tada bio još djeteta, svaki je put to jasno osjetio.

— Jime — govorio bi tamni čovjek u takvim prilikama — moji su ljudi napolju u grmlju. Zakon nam je za petama, i to vraški blizu. Moramo nestati dok se ne raščisti zrak. Imamo samo jedan dan prednosti, a Smoky ima tane u tijelu.

Jim Drummond bi tada bolno pogledao brata i tiho rekao:

— Zamolio sam te da se nikada više ne pojavljuješ, Webe.

Web bi tada podbočio goleme šake o bokove... šake što su tako brzo i vješto umjele rukovati revolverom unatoč nezgrapnosti.

— Još samo jedan jedini put, Jime!

Jim pogleda ženu. U njenim očima nije bilo ni traga sućuti; u njoj je bilo samo gnjeva od kojega joj je podrhtavao glas.

— Samo jedan jedini put, Jime — stane ga oponašati ona. — Pa to nam je rekao i prošli put, čini mi se. Tada si sakrio njega i njegovu družinu, a šerif te otada gleda iskosa. Uhvate li te, Jime, to za tebe znači zatvor. Osim ako ne pođeš stopama svog dragog brata!

Zvučalo je to gorko.

— Pa ipak mi je brat — uzvрати Jim Drummond. — Vрати se u brda, Webe. Donijet ću ti namirnica i lije-kova.

— Ne zaboravi metke — upozori ga Web i nestane.

Kad je Len porastao, mnogo mu je štošta postalo jasnije. Gibsonova družina, koja je u Teksasu napala nekoliko gradića, za njega je postala pojam i pomalo mu je svitalo da je Hank Gibson, šef razbojničke družine, zapravo bio njegov stric Web Drummond.

Prije otprilike pet godina Gibsonove je družine odjednom nestalo kao da ju je zemlja progutala; za sobom nisu ostavili nikakva traga, već samo glasine, priče i poluistine što su se povlačile cijelim jugozapadom. Jednom je Len zapitao svoga oca da li zna što se dogodilo s Webom, no Jim Drummond samo stres glavom i reče:

— Možda je naslutio znak vremena i pravodobno utekao u Južnu

Ameriku ili su mu pak posmrtni ostaci negdje zameteni u brdima.

Nedugo nakon toga Jim je umro odmah poslije svoje žene, tako da je Len morao nastaviti životom samostalnoga čovjeka. Pismo ga je zateklo u Denveru. Šest je mjeseci putovalo, a došlo je iz Cottonwooda, iz Montane. Bilo je potpisano samo sa »Hank«, no Drummond je odmah shvatio tko je to.

Len nije znao zašto ga je njegov stric pozvao, no jedno je bilo sigurno: Web Drummond se našao u škripcu, i to u poprilično teškoj škripcu, jer inače ne bi napisao takvo pismo. Web je bio čovjek koji umije odoljeti udarcima sudbine sve do gorkoga kraja, a pomoć bi zamolio samo u slučaju krajnje nužde. Lenu dopre do svijesti da ga već više od deset godina nije vidio.

Pokuša dozvati u pamćenje lik svoga strica, no to mu uspije samo nepotpuno. Bio je krupan i snažan, srastao sa sedlom, a brz s revolverom u ruci. No on je također znao da ta ista šaka podjednako vješto rukuje i perom. Učini mu se to upravo nevjerojatnim, jer pero uopće nije pristajalo u njegove goleme šake; no Web Drummond je bio odgojen na Istoku i pripremljen za karijeru bankovnog službenika. Bio je to jedan od onih mladih bankara u Chicagu koji su mnogo obećavali, no vlastita mu se nezavisnost pretvorila u zlu kob. Pronevjerio je novac, bio je zatečen na djelu i tako je započeo revolveraški život izvan zakona.

Trgovački je putnik još uvijek hrkao i glasno puhao u snu, a mršavoga to potakne na suhu primjebu:

— Kad stignemo u Cottonwood, zacijelo ćete biti pijani od alkohol-nih para.

Nesumnjivo je na nešto smjerao, ali Drummond nije znao na što. Mršavi se nagne prema naprijed i ispitljivim pogledom promotri trgov-čevu torbu; međutim, na njoj nije bilo ništa napisano. Odglumljenom ravnoдушnošću zapita:

— Kako se taj momak uopće zove?

— Nemam pojma — uzvratil Drummond i pogleda djevojku. — A znate li vi?

— Ne, ne zanima me ni najma-nje.

Sitni podrugljivi smiješak zatitra mršavome oko usta. Drummond je imao osjećaj da ovaj želi nešto saznati. I on je sam bio znatiželjan, no debeli ga nije zanimao toliko koliko mršavi.

— A ima li što u džepu haljetka? — nastavi mršavi.

— Nemam običaj da čeprkam po džepovima nepoznatih ljudi — napo-mene Drummond podignuvši obrve.

Mršavi se nagne prema naprijed, razgrne debelome haljetak, izvuče neke papire i letimice ih prolista.

— Nigdje ne vidim imena.

— Kad se ukrcao u Miles Cityju — reče djevojka — netko ga je zov-nuo po imenu, no više ga se ne mogu sjetiti.

Čovjek je oštro pogleda.

— Je li možda Drummond?

— Ne — uzvratil i nabere čelo — doista ne znam. No može biti da je netko povikao Drummond.

Len sklopi oči i zavalil se. Srce mu je žestoko udaralo. Prava je sre-ća što nije kazao svoje ime. Sve je govorilo da je onaj mršavi zapravo ubojica, »killer«. I zacijelo ima pos-

ve određenu namjeru. Traži njega. Ali zašto? Rado bi saznao još mno-go štošta, no žurio je samo zato da onaj drugi ne bi postao još sumnji-čaviji.

Šutke su se drmusali dalje kroz žegu i prašinu. Približavali su se kanjonu Eagle Rock i konji su uspo-rili tempo na strmoj i neravnoj ce-sti.

Kočija je već gotovo dospjela do vrha kanjona kadli odjednom iz grmlja izidu trojica jahača, zakraba-ljena rupcima, s revolverima u ruci; jedan od njih ispali hitac kako bi zaustavio kočiju. Trgovac se pre-ne iza sna i razrogačenim očima pogleda Drummonda.

— Zar se nešto dogodilo? — zapi-ta on.

— Prepad — hladno odgovori Drummond.

Lice trgovca oboji se zelenkastom bojom Len pogleda djevojku. Bila je posve mirna, no ruke je toliko zgrčila oko torbe da su joj zglobovi na prstima posve pobljednili. Lice mršavoga bilo je posve neprozirno.

— Prevozi li ova kočija nešto vri-jedno? — zapita djevojka.

Mršavome se odjednom nađe re-volver u ruci.

— Ovi ljudi ne žele pljačkati. Osim toga, u kočiji ionako nema zla-ta. A sada napolje. Svil Pa i ti, mje-šino!

— Dolgrana igra, zar ne? — tiho će mu Len.

— I tako se to može nazvati.

Djevojka izide prva, za njom Drummond, a za ovim se oskobe-lja debeli, dok je mršavi uzeo torbu.

— Samo su uzorci unutra — reče putnik. — Potrebni su mi za posao.

— Napolje! — progundala mršavi.

Postave se u red, a mrljavi preda torbu vodi, visokom muškarcu širokih ramena.

— Unutra je ono što tražiš.

— Koji je Drummond? — zapita vođa razbojnika.

— Ovaj debeli ovdje. Pokušao nas je prevariti svojim maskiranjem.

Putnik zastenje promuklim glasom:

— Ne zovem se Drummond, zovem se...

— Nije to nimalo duhovito osorno ga prekine vođa.

Njegov revolver izbaci četiri plamena. Debeli se putnik svali u prašinu i ostane ležati. Četiri su taneta ostala u njegovu tijelu.

Vođa razbojnika otpuhne dim sa cijevi oružja i reče:

— U grmlju imamo konja za tebe, Lanky. Polovicu iznosa već si dobio, a druga je u torbi na sedlu. Nestani i zaboravi što si vidio. Ugladnam li te opet u ovome kraju, odmah ću pucati.

— Ovdje me više nikada nećeš vidjeti.

— To sam ti htio savjetovati!

Mršavi zatakne revolver u korice i pođe prema grmlju. No tek što je okrenuo leđa, drugi razbojnik usmjeri oružje i njega i opali. Jedan je hitac bio dovoljan: tane smrvi mršavome hrptenicu i baci ga na tlo.

— Taj više neće govoriti, posve pouzdano — zadovoljno primijeti strijelac.

U Drummond u zavre od gorčine. Već je htio objasniti zabludu, no jadnik je bio mrtav prije nego što je mogao uopće otvoriti usta. Iz nekih su nepoznatih razloga ti razbojnici tražili njega, i da ga nisu

zamišljali s debelim, sada bi bio mrtav.

S posve nepomičnim izrazom lica pogledavao je trojicu zakrabiljenih muškaraca, no odmah je morao uvidjeti da ih nikada neće prepoznati, jer ni jedan od njih nije imao nikakvih osobitih znakova. Žigove na konjima premazali su smolom.

Drummond pogleda vođinog rida na. Očito je već prošao kroz nekoliko ruku jer je na dlaci imao četiri smolom premazana mjesta. Po jedno na svakoj lopatici, jedno na desnoj slabini i jedno na lijevoj strani vilice. Drummond upamti tu pojedinost jer je vrlo malo konja žigosano na vilici.

Lica muškaraca ne rekoše mu ništa, jer su gotovo posve bila pokrivena rupcima. Sa strane pogleda djevojku. Događaji posljednjih minuta teško su je se kosnuli, no ona se nekom neobičnom snagom volje držala posve uspravno.

— A što ćemo s ostalima, šefe? — zapita jedan razbojnik.

Vođa sklizne hladnim očima preko Drummonda i ustanovi da ovaj nije naoružan.

— Zar ćeš ti u Cottonwood?

Drummond kimne.

— Tamo je pločnik usijan. Bilo bi ti bolje da opaseš revolver. Ili ćeš samo proputovati?

— Možda hoću... a možda i neću — uzvraća Drummond.

Nije imao nikakve namjere reći tom razbojniku da se njegovi revolveri nalaze u kočiji. Odložio ih je jer se zbog žege neudobno osjećao s pojasom.

Šef bande pogleda djevojku.

— Slatka, mala djevojčica — reče s priznanjem. — Imaš li što u svojoj torbi?

— Neću vam to dati dobrovoljno, posve pouzdano — uzvratiti ona žestoko.

Iza krabulje se začuje tihi smijeh.

— Zavirite malo u kočiju — naloži tada.

Jedan od njegovih ljudi pogleda kroz prozor, ugleda Drummondove revolvere i izvadi ih.

— Na tvom ih mjestu radije ne bih ponio sa sobom — reče Drummond i pogleda ga ispod napola spuštenih vjeda.

— Zašto?

— Jer bih ih prepoznao na svakom mjestu i u svako doba.

Čovjek upitno pogleda šefa.

— Ali nama tane u leđa ne bi pravilo nikakvo veselje kad ćemo odjahati oдавде — uzvratiti ovaj i naloži ljudima da oduzmu revolver i kočijašu.

Pošto su pokupili sve oružje, okrenu konje i odjašu kroz grmlje. Drummond oстане stajati; još je neko vrijeme osluškivao sve slabiji topot kopita i pokušavao procijeniti smjer i udaljenost. Izgledao je posve sabrano i mirno, no u sebi je kipio od gnjeva. Pogleda kočijaša.

— Zacijelo se snalazite ovdje — reče mu. — Mogu li gdje u blizini nabaviti konja i revolver?

— Nećete valjda za njima?

— Pogodili ste — reče mu Drummond i nasmiješi se.

— Do vraga, pa ovdje ste stranac...

Drummond se okrene, pogleda mrtvoga putnika i reče suhim glasom:

— Taj je čovjek umro umjesto mene. Naime, ja se zovem Drummond, a ne on!

Kočijaš pljune i reče drhtavim glasom:

— Čovječe, onda ste imali sreću!

Djevojka pogleda Drummonda očima iz kojih je sijevalo:

— I dopustili ste da ga ubiju?

— Naprosto nisam imao vremena otvoriti usta i on je već bio mrtav. A poslije toga bilo bi posve besmisleno da im kažem svoje ime jer bi ubili i mene.

— No morali ste barem...

— Ne pričajte više o tome. Onda, kako je, kočijašu, gdje bih mogao dobiti konja i oružje?

— Tamo iza klanca živi Sid Hunter. On zacijelo ima konja za vas. A ja imam pušku.

Otvori ormarić ispod sjedala, izvuče iz njega vinčesterku i dobaci je Drummondu zajedno s kutijom metaka.

— No bilo bi bolje kad biste se odvezli sa mnom u grad jer to je posao šerifa Harryja Cartera, a ne vaš.

— To je moja stvar — odlučno će Drummond.

Kočijaš slegne ramenima i side s boka kočije.

— Pomozite mi, molim vas, prenijeti mrtvacu u kola. Sam neću moći.

Pošto su obavili taj posao, djevojka reče:

— Radije ću se voziti na boku kočije.

— Žao mi je što ste sve to morali promatrati — tiho će Drummond, pogledavši je. — Uistinu mi je žao.

Sada više nije bila gnjevna, no još je bila užasnuta; bilo je to očito.

— Malo sam izgubila sabranost — reče nesigurnim glasom — no mislim da mi žene imamo pravo na to, zar ne, gospodine Drummond?

— Posve sigurno — nasmiješi se Drummond.

Djevojka nabere čelo i reče:

— Ali zašto ih želite progoniti? Uhvate li vas, a nadam se da se to neće dogoditi, sigurno ćete izvući kraći kraj, jer njih su trojica, a vi ste samo jedan. Zašto to ne prepustite šerifu?

— Nišmo u Teksasu, gospođice. U ovom je kraju zakon prilično nesigurna stvar. Jedan je čovjek ubijen jer su mislili da sam to ja. A osim toga — nasmiješ se pomalo grčevito — odnijeli su moje revolvere.

— Ta moći ćete nabaviti nove.

— Ali ona dva revolvera potječu od mog oca — odgovori Drummond.

II

Kočija se odveze dalje, a Drummond se stane probijati kroz grmlje niz obronak. Nalazio se na južnoj strani doline Milk-Rivera. Na pet milja sjeverno vijugala je rijeka Milk-River kroz stepski predjel. Dno doline bilo je ravno, protezalo se sve do brežuljaka na sjeveru što su se nanizali do Kanade. Na nebu su se vrhovi planina stapali u maglici. Taj je krajobraz imao neku divlju i divovsku ljepotu. Još prije nekoliko godina ovdje su se nalazila lovišta Dakota, Gros Ventresa i Crnih Nogu, koji su sa svojim strelicama i lukovima prilazili u neposrednu blizinu bizona. A onda je došao bijeli čovjek sa stokom, konjima i revolverima. Otada Indijanci čuče u svojim rezervatima, liječe rane što su im ih zadali bijelci i čeznutljivo razmišljaju o starim vremenima.

Drummond pogleda dolje. Strmi, kameniti puteljak vodio je u dolinu, a na kraju puteljka nalazila se koliba Sida Huntera.

Ubojice su nesumnjivo tim putem odjahali dolje. Tragovi kopita mogli su se posve jasno razabrati. Odjednom se pojave iz jedne udoline Drummondu zdesna. Jahali su jedan pokraj drugoga, a Drummondove oštre oči odmah su ih počele razlikovati. Ustanovi kako sada koriste druge konje. Postojalo je samo jedno objašnjenje: zacijelo su dobili svježije konje od Sida Huntera. Pobrza niz kameniti puteljak.

Kada se približi kolibi, stane se kretati opreznije i potraži zaklon iza grmlja. Iz dimnjaka nije izlazio dim. Prođe čistinom ispred kuće i pripije se uz okvir prozora. Prozor je bio gotovo neproziran uslijed prljavštine. Drummond je bio posve siguran da je koliba prazna.

U staji iza kuće zalaje pas, a glas muškarca progundā.

— Tiho, Shep!

Pas umukne. Staja je bila sagrađena od okomito postavljenih debala, a krovšte je bilo načinjeno od stepske trave i granja. Drummond uđe kroz stražnja vrata. Sid Hunter mu je bio okrenut leđima. Upravo se spremao oprati jednoga riđega konja. Pas je ležao pokraj njega i prvi ugledao Drummonda. Pas se uspravi nakostriješene dlake i tiho zareži. Hunter se okrene i ugleda Drummonda.

— Tko si ti? — zapita.

— Zovem se Drummond.

Hunter je bio nizak i žilav. Šutke odmjeri došljaka i zapita:

— Što želiš?

— Kome pripada riđan?

— Ne znam. Zašto?

— Lažeš — uzvratí Drummond.

— Budi oprezan! Neću dopustiti da me stranac vrijeđa.

— Ja to činim usprkos tome. Ta je životinja upotrijebljena prije jednoga sata prilikom prepada na poštansku kočiju. Žigovi su joj bili premazani smolom i zbog toga je sada pereš. Suraduješ s razbojnicima i pribavio si im svježe konje.

— Zar si i ti bio u kočiji?

— Jesam.

— Nemaš pojma ni o kakvom prepadu — reče Hunter i nastavi rad.

Upotrebljavao je petrolej i u cijeloj je staji zaudaralo. Drummond ga podbode sa cijevi puške u leđa, oduzme mu revolver zajedno s pojašom i naloži mu da osedla dva konja.

Hunter poslušno dohvati jedno sedlo s klina i htjede ga staviti na ridana.

— Za mene svježega konja — naloži mu Drummond.

— A za koga će biti drugi? — zapita Hunter.

— Za tebe.

— Za mene je i ridan dovoljno dobar — reče Hunter i osedla sivo-ga ždrijepca koji je izgledao prilično odmoreno i snažno.

Obojica izjašu na jarko sunčano svjetlo.

— Prema istoku! — reče Drummond.

— Što namjeravaš?

— Naprosto se ne želim izlagati nikakvim opasnostima. Istina, mogao bih nestati s tvojim revolverom, no vjerojatno si negdje sakrio koju pušku, tako da bih bio mrtav čim bih ti okrenuo leđa. Razbojnička družina za koju radiš spremna je na sve, danas sam to vidio.

— Znači... ubili su krivoga?

— Točno.

— Onda ćeš ti doći na red nešto kasnije — suho će Hunter. — Nema ju drugoga izbora. Bućeš li lukav...

— No ja to nisam.

Prošli su približno jednu milju. Len je postajao pomalo nervozan. Čovjek, kojega se htio dočepati, u međuvremenu je stekao znatnu prednost. No budući da ovaj ne zna da je progonjen, vjerojatno neće prekomjerno žuriti. A to je bila Drummondova dobra strana i nitko je ne bi smio potcijeniti.

Drummond zauzda konja i reče Hunteru:

— Sada se možeš okrenuti i odjahati kući. Pokušaš li me zaobići pucat ću!

— Pa što da onda učinim?

Drummond razmisli. Mogao bi ga svezati i obavijestiti šerifa u Cottonwoodu, no to bi potrajalo satima prije nego što bi ovaj stigao do Huhtera, a ovaj bi se u međuvremenu vjerojatno oslobodio i nestao.

— Gubi se!

Hunter ne dopusti da mu to kaže drugi put; okrene konja i potjera ga Drummond ga još jednom ugleda s uzvisine. No Hunter mu sada više nije bio zanimljiv. Promatrao je trojicu jahača u dolini. Onaj kojega se htio dočepati upravo se odvojio od druge dvojice i odabrao put prema brežuljcima. Drugi pojaše poprijeko dolinom, a treći duž brežuljaka u podnožju planine.

Sivi je konj bio dobar... čini se da je navikao na neravno tlo. Len je imao namjeru načiniti luk preko brežuljaka i sustići onoga kojega je progonio.

Drummond se zguri i potjera konja kroz gusto šipražje; kad je na-

posljedku stigao na cilj, na visoravan, sivi je konj bio zadihan od naprezanja.

No čovjek je napredovao brže nego što je Drummond proračunao. I stoga žestoko potjera konja, ne osvrćući se na sve teže bespuće.

Naprezanje se isplatilo; kad je opet ugledao razbojnika, bio mu je s leđa. Skrene konja u jednu udolinu i sjaše. Životinja je bila toliko iscrpljena da se neko vrijeme zacijelo neće moći ni pomaknuti s mjesta.

Kad se malo udaljio, ogleda se i ustanovi da je dobro pretpostavio: konj je bio posve miran. Dospio je na puteljak koji se očito vrlo rijetko upotrebljavao: zabio se u šipražje i pričekao.

Savi je cigaretu, no ne pripali je; cigareta mu se priljepila za donju usnu. S puškom preko lakta iziđe iz svoga skrovišta. Čovjek naglo zauzda konja, a ruka mu sklizne do boka. No Drummondove su riječi bile posve jasne:

— Ostavi revolvere gdje jesu!

Čovjek je imao grubo, puno lice i bezizražajne plave oči. Nije bio razgnjevljen, već prije iznenađen; poslušno spusti obje ruke na jastuk sedla i nagne se natrag.

— Tko si ti?

Drummond se nasmiješi.

— Čini se da tvom pamćenju nedostaje mnogo štošta. Vidio si me nedavno.

— Tako? A gdje?

— Kad ste napali poštanku kočiju i ubili trgovačkog putnika. Revolveri što više na tvom sedlu pripadaju meni.

Čovjek ustanovi pomirljivim tonom:

— A ti si pribavio konja i sustigao me.

— Točno. Konja sam dobio od Huntera.

— Toga ću glupana ubiti — procljedi čovjek kroz stisnute zube.

— Moja je puška tome kriva, a ne on — reče Drummond.

Zašute. Iz razbojnikovih očiju sijevao je bijes.

— Kako se zoveš?

— Drummond.

— Onda smo očito pogriješili, zar ne? Prema svemu sudeći, naš je čovjek u Miles Cityju bio krivo obaviješten.

— Tako se čini — suglasi se Drummond.

Čovjek učini kretnju prema natrag, ispruživši noge. Len odmah pogodi što namjerava.

— Ne čini to — upozori ga. — Ubit ću te!

No čovjek je to ipak učinio. Svom je snagom podbo konja osrugama u slabine i životinja se propelela prema naprijed. U istom je trenutku povukao revolver.

Drummondov je hitac pogodio cilj: Čovjek i konj padnu na tlo. Prašina se uzvitlala, a onda se konj uspravio. Drhtao je od straha. Čovjek ostane ležati: nije se više pomicao.

Ne spuštajući cijev puške, Drummond pođe prema njemu, no oprez je bio nepotreban... čovjek je bio mrtav.

Ali Drummondu je bilo jasno da je to tek početak. Zapita se zbog čega sve to. No to će saznati tek kad porazgovara s Webom Drummondom.

III

Kad je kočija stigla u Cottonwood, vozač je zaustavi pred šerifovim uredom umjesto ispred hotela »Taylor«, kao obično. Šerif Harry Carter sjedio je u sjeni; ustane i polagano se na svojim krivim nogama približi kočiji. Kočijaš pomogne Juliji Lambert da siđe, a Carter je smatrzljivo pogleda. Nikako nije pristajala u ovo mjesto. Šerif podigne malo šešir, a onda će kočijašu:

— Što se dogodilo?

— Dvojica su mrtva ovdje unutra — uzvratiti kočijaš.

Približi se nekoliko ljudi i uz njihovu pomoć unesu leševe u Carterov ured gdje ih polože na pod. Kočijaš ispriča što se dogodilo, dok je Carter zamišljeno žvakao duhan.

— Nisi li kazao da je još jedan čovjek bio s vama?

Julia Lambert reče:

— Da. Zvao se Drummond. Razbojnici su, naime, ubili krivoga.

Carter postavi još nekoliko pitanja. Trgovački mu je putnik bio posve nepoznat. Naprotiv, mršavoga je prije približno šest mjeseci u nekoliko navrata vidio u gradiću, ali nije znao kako se zove.

— A gdje je ostao taj Drummond?

— Pošao je k Sidu Hunteru kako bi pribavio konja. Trojica maskiranih oduzeli su mu oba revolvera, a on ih se svakako želi dočepati. Nije li on u srodstvu sa starim Webom Drummondom?

— Nećak mu je — uzvratiti Carter, a onda se okrene Juliji Lambert. — A kako se vi zovete?

Ona mu reče i doda kako dolazi iz Teksasa. Bila je iscrpljena i to se

posve jasno vidjelo na njoj. Šerif joj prijazno reče:

— Sutra će se održati sudska rasprava, gospodice Lambert, a vi ćete morati dati iskaz kao svjedok.

— U koje doba?

— Negdje oko podneva.

Julia uzme torbu i pođe u hotel.

— Je li Tod Lambert u gradu? — zapita službenika.

— Vidio sam ga prije tri dana. Naime, ne radi više u banci... zatvorena je. Zatvorili su je kontrolori otprilike prije pet mjeseci. No uskoro će se navodno, otvoriti.

Julia nabere čelo.

— Htjela sam se ovdje sastati s njime. Sestra sam mu. Imate li barem sobu za mene?

Pošto ju je hotelski službenik otpratio u sobu, ona zatvori za njim vrata, leđima se nasloni na njih i sklopi oči. Nije nalik na Toda da ne održi obećanje. Obuzme je osjećaj nelagodnosti. Otvori torbu, uzme pribor za pranje i najprije se temeljito osvježi. A onda priđe prozoru. Žega je polagano popuštala i ona osjetiti glad, no to je sada bilo posve nevažno za nju.

Skupina ljudi stajala je ispred šerifova ureda gdje je Carter upravo sedlao smeđega ždrijepca.

Julia opet pomisli na Toda, no to nipošto nisu bile radosne misli. A onda ugleda Lena Drummonda kako ulazi u gradić, vodeći za sobom još jednoga konja s mrtvacem na sedlu.

Harry Carter htjede upravo uzjahati, no tada zamijeti Drummonda. Len zapazi zvijezdu na Carterovoj košulji i zauzda konja pokraj njega.

— Mislim da ste šerif.

— Da. Zovem se Carter. Harry Carter.

— A ja sam Len Drummond.
— Gospođica Lambert mi je ka-
la da ste i vi bili u kočiji.
— Gospođica Lambert?
— Djevojka iz poštanske kočije
— Ah, tako!

Carter pogleda mrtvacu.
— Zar ste ga vi ubili?
— Oduzeo mi je revolvere, a ja
sam ih vratio.

— Zacijelo uvijek dobivate što
želite, zar ne? — zapita Carter na-
kon toga što je pogledao oružje o
Drummondovim bokovima.

— Otprilike tako.

Len pokuša stvoriti svoj sud o
Carteru: nesumnjivo je žilav čov-
jek, ali i inteligentan. U borbi je
zacijelo od neprocjenjive vrijedno-
sti, ukoliko ga čovjek ima na svojoj
strani.

Carter se približi mrtvacu, podig-
ne glavu za kosu i pogleda izobličie-
no lice.

— Ne poznam ga — ustanovi
tada.

— Niste li već dugo ovdje? —
zapita Drummond.

Carter kimne.

— Da, no posljednjih je mjeseci
ovdje zavladao nered i pojavilo se
mnogo novih lica.

Drummond slegne ramenima.

— Pretpostavljam da je zakazano
sudska rasprava.

— Vjerojatno danas poslije pod-
ne... to jest sutra poslije podne. Ima-
te li namjeru do tada ostati ovdje?

— Zacijelo će biti tako.

Carter ispitljivo pogleda Drum-
monda.

— Biste li prepoznali konje na
kojima su jahali razbojnici?

Drummond mu reče da su konji
ostali kod Sida Huntera; također

mu izrazi sumnju da je Sid upleten
u sve to.

— Zacijelo ću morati opširnije
porazgovarati sa Sidom — reče Car-
ter. — Nije on dugo ovdje; možda
pola godine. Do sada ga nismo mo-
gli okriviti ni zbog čega, no čovjek
nikada ne može dovoljno upoznati
svoga bližnjega. — Okrene se svo-
me pomoćniku: — Odveži mrtvacu i
unesi ga.

Crvenokosi pomoćnik se široko
naceri.

— Nije to loš dnevni prosjek... tri
mrtvaca u uredu!

— A to još nisu svi — reče Car-
ter.

Len se zapita što li je time mislio
reći. Prema svemu sudeći, ovdje je
već palo prilično mnogo šala na ra-
čun događaja. A i inače je bilo vese-
lo. Upravo htjede zapitati za objaš-
njenje, no tada im priđe vrlo lijepa
djevojka, ali posve različita od Juli-
je Lambert. Dok je Julija djelovala
toplo i blago, ova je djevojka bila
osorna, upadljiva. Osim toga bila je
plavokosa i plavooka i ostavljala je
posve jasan dojam: točno je znala
što želi.

— Što se ovdje događa? — zapita
Cartera.

Carter stane okretati šešir u ruka-
ma, a onda reče:

— Elaine, ovo je Drummond.
Drummonde, ovo je Elaine Jordan.
Pripada joj ranč »C Bar« gore na
sjeveru.

Len pogleda u njene svijetle oči i
odmah zamijeti da ona zna biti i
veoma nasmijena. No ipak ga
obuzme neodređeni osjećaj da ona
nije toliko kruta koliko se pravi i
da se samo začahurila u neku vist
oklopa. Ali zašto?

— Jeste li u srodstvu s Webom Drummondom? — zapita ona.

— Nećak sam mu.

Ona pogleda Cartera.

— A zamalo što mu nisam ponudila posao! — nasmije se tihim grlenim smijehom.

Drummond nije ništa razumio. Htjede zapitati što je mislila kad je ugledala žig na konju mrtvoga razbojnika.

— Konj pripada meni. Nosi znak »C Bara«.

— Kada ste ga posljednji put vidjeli? — zapita Carter.

— Prije tri tjedna odveli smo ga na pašnjak pokraj Swamp Creeka. Tko ga je jahao?

Drummond joj ispriča o napadu. Ona pođe u ured i pogleda mrtvača.

— Poznate li ga, gospodice? — zapita Carter.

— Ne — uzvratila ona.

— Onda... morao bih krenuti. Momak je vjerojatno ukrao konja. Trebalo bi da bolje pripazite na svoje životinje, gospodice Elaine.

Uzjaše konja i odjaše.

Djevojka pogleda Lena.

— Imate li namjeru ostaniti u ovom kraju? — zapita ona.

On kimne.

— Zašto? — upita je.

— Saznat ćete to dovoljno rano — reče ona i opet se nasmije grlenim smijehom. — Ta ne moramo odmah razoriti naše novo prijateljstvo. Može još potrajati barem nekoliko minuta, ne mislite li tako?

— Zašto bismo ga uopće razorili? — zapita Len.

— Tako mora biti — uzvratila ona kratko, okrenuvši se i odjaše na sjever.

Drummond zbunjeno pogleda za njom, ali odustane od svakog daljnjeg odgonetavanja zagonetke. Vrijeme će mu priteći u pomoć.

Nasuprot salunu stajala su trojica muškaraca i odmjeravala ga glumljenom ravnodušnošću. Drummond ih je odmah prepoznao kao ubojice... Doista, bili su baš to. Dvojica su očito bili obični razbojnici bez lole pameti u glavi, no treći, nesumnjivo šef, bio je posve drugačiji.

Bio je mlad, otprilike Lenove dobi, no život što ga je vodio ostavio je na njemu tragove. Bio je visok i vitak, ali ipak snažan. Odjeća mu je odicala odabranom stmjenošću, a izraz njegova lica odavao je silavost, životinjsku okrutnost i samopodpađnost kakva se nije mogla petenjaviti.

Drummond pođe ulicom No oči onoga muškarca slijedile su ga, odmjeravale, otprilike onako kako se odmjerava konj... ili neprijatelj. Len je bio svjestan toga, i to ga razdraži. Uđe u trgovinu i zapita vlasnika za Webu Drummonda.

— On je vjerojatno na svom ranču. Nakon atentata ne može se više kretati. Tane mu je povrijedio ključmu. Liječnik ga svakoga dana liječi i govori mu kako će uskoro opet na noge. Čuo sam da vam je stric.

— Čini se da se nevesti ovdje vrlo brzo šire.

— Kao i u svakom malom gradiću — uzvratila vlasnik i nasmiješi se.

Jedno je posve jasno proizlazilo iz te obavijesti: netko je pucao u Webu, ali tko i zašto? I kada? Len bi rado odmah saznao više, no naučio pričekati da mu sve to ispriča Web.

Osim toga, začudi ga što je Web ovdje poznat pod pravim imenom.

Nó to nije bilo teško odgonetnuti: vrlo je malo ljudi znalo da je Hank Gibson istovjetan s Webom Drummondom, ukoliko je to uopće itko znao osim Lena i njegova oca. A način kako je vlasnik trgovine govorio o njemu očitó je pokazivao da je Web ovdje ugledna i poštovana ličnost.

Len kupi paket duhana, nasloni se na težu i pogleda na glavnu ulicu. Ona trojica muškaraca su nestala. Ta je činjenica samo potvrdila sumnju da su tamo stajali samo zato da bi ga mogli bolje pogledati izbliza. A onda prvi put pogleda ploču povrh zgrade od opeke:

The Citizen's Savings
and Trust Bank,
Cottonwood, Montana,
Web Drummond, Manager

Len se iznenadi, nó ujedno ga to zabavi: sada Web rukovodi bankom, umjesto da ih pljačka. Za nje ga je to sigurno smiješan osjećaj kad bez revolvera u ruci ulazi u banku.

Tada zamijeti da je banka zatvorena. Što bi to trebalo da znači? Eto, Web će mu sve sám objasniti.

Julia Lambert dođe ulicom. Len izađe iz trgovine i podigne malo šešir.

— Kako je, gospođice Lambert?

— Gdje ste saznali za moje prezime?

— Uši su mi uvijek otvorene — uzvratí Len i nasmiješi se, a onda nastavi ozbiljnije: — Pretpostavljam da ste i vi strankinja u ovome gradu, zar ne?

Ona kimne.

— Zapravo me ovdje htio dočekati moj brat Tod, nó začijelo se zabuniti u datumu. Čula sam da radi na ranču »C Bar«. Prije nego što se

banka zatvorila bio je tamo namješten.

Nekako se to poklapalo, ali kako? »C Bar« pripada Elaini Jordan, a banka pripada Webu Drummondu. A budući da je on Webov nećak, Elaine i on ne mogu biti prijatelji, kako ona reče. Len na trenutak razmisli o tome, no naposljetku odustane i umjesto toga odluči da utaji glad.

— Jeste li već jeli? — zapita on.

— Nisam, upravo sam htjela poći u »Steerhead«. Kazali su mi da se tamo dobro jede. A jeste li vi jeli?

— Dođite, pogledajmo što nam mogu ponuditi!

IV

Već se spuštao sumrak kad je Elaine Jordan stigla na ranč »C Bar«. Ranč je bio posve pristojan posjed s golemim pašnjacima i više solidnih zgrada. Neki njeni ljudi upravo su jahali dvorištem.

— Pobrinit ću se za vašega konja, gospođice Elaine — reče jedan od njih.

— Gospođice Jordan, molila bih — ispravi ga ona. Čovjek se hladno ispriča.

— Pošalji mi Toda Lamberta — naloži kratko.

Bila je nemirna i nervozna. Pošto je ušla u kuću, pogleda prema slici povrh kamina na zidu, kao da od nje traži pomoć, pa prošapće:

— Pomozi svojoj kćeri da se izvuče iz nevolje, oče! Nó sive oči na slici su hladne i bezizražajne. Okrene se Todu Lambertu koji je upravo ušao.

— Sjedni! — reče mu.

Lambert je bio visok i snažan, ali prilično blijed. — Radije bih staja — uzvratí on. — Osjećam rebra leđa, pogotovu kad sjednem.

— Sjedni! — ponovi ona oštrije.

Tod oprezno sjedne na stolac. Plave su mu oči bile pune nepovjerenja.

— Koliko ti je godina? — zapita Elaine Jordan.

— Nešto preko dvadeset. Zašto?

— Onda znači da si započeo prilično rano — podrugljivo će mu ona.

— Ne držite mi nikakve prodike, molim vas. Pozvali ste me. Zašto?

— Sestra ti je u gradu. Stigla je kočijom što su je zaustavili Jib Weldon Shorty Hanks i John Dabner.

— Zar su ti đavoli možda... — započne Tod i pri tome mu sijevne iz očiju.

— Ona je posve dobro — umiri ga ona.

— Moram k njoj.

— Ali ne razvezuj jezik!

Tod Lambert ustane i reče:

— Ta neću valjda sam sebi staviti omču oko vrata. Ipak još imam nešto razuma. — Pođe k vratima. — Jesu li barem uhvatili onoga Drummonda?

— Nisu.

— Što?

— Nestani i zadrži za sebe sve što znaš.

Elaine pođe u kuhinju. Debela je Crnkinja tamo ljuštila krumpire.

— Hoće li večera biti uskoro gotova, Binnie? — zapita Elaine.

— Dakako, dijete.

— Mnogo čuješ — reče Elaine.

— Ne čujem uopće ništa. Nemam očiju ni ušiju.

— Ponekad se bojim, Binnie.

— Ja sam te odgojila — reče Binnie. — Tvoji su me roditelji doveli s Juga prije nego što si se ti rodila. Preda mnom uopće ne moraš imati straha, dijete.

— Ne bojim se ja tebe, već sebe.

Elaine pojede večeru. Dok je još sjedila za stolom, uđe Jib Weldon. Bio je to onaj žilavi i otmjeno odjeveni momak koga je Drummond vidio u Cottonwoodu. Sjedne nasuprot Elaine.

— Tamo prijeko ima jedan stolac — reče ona.

Jib Weldon stisne ionako uske usne i sjedne na drugi stolac.

— Sada si na visokom konju, ne jednoga će se dana pojaviti netko i baciti te na koljena — progundá on. — Onda?

— Očito nije sve prošlo onako kako si zamišljao, zar ne? Htio si započeti lukavošću i pri tome si pao u klopku. A John Dabner leži sada mrtav dolje u Cottonwoodu. Tko je bio onaj mršavi koji se također pojavio u priči?

— Poznam ga već prilično dugo — uzvratí Jib Weldon. — Trebalo je da u Circleu dočeka Drummonda. Htio bih samo znati kako je ta stvar pošla krivim putem. Curly je zacijelo u Miles Cityju pao u strahovitu zabludu kad je trgovca zamijenio s Drummondom i poslao jednoga čovjeka kako bi to rekao Converseu.

— Converseu?

— Tako se zvao mršavi.

— Zar te je Drummond u Cottonwoodu prepoznao.

— Nije. Navukli smo stara odijela, a onda smo ih sakrili kod Sida Huntera i opet se presvukli. Žigove na konjima premazali smo smolom.

— Harry Carter je odjahao do Huntera.

— Sida nema tamo, a reći ću ti i zašto: sjedi straga u baraci. Čim je Drummond uzeo od njega konja, došao je ovamo. Htio bih samo znati je li šerif prepoznao Dabnera.

Elaine strese glavom.

— Nije. Dabner je bio ovdje samo tri dana i nikada nije odjahao u grad. Ali nisi mi ništa pričao o tome kako si zaustavio kočiju i htio ubiti Drummonda. Zašto mi nisi pričao o tome?

Jib Weldon odgovori sa smiješkom:

— A zašto bih?

— Naprosto zato što sam šef »C Bara« i stoga ja nalažem što će se raditi.

— Pa lijepo!

Elaine obuzme osjećaj nelagode. Ta je stvar suviše opasna, suviše nesigurna, možda čak smrtonosna. Zadrhti, no onda se savlada i ne dopusti da se išta zamijeti.

— Još jedan potez bez moga dopuštenja i ti ćeš biti otpušten, Weldon.

— Što se mene tiče...

— Čini se da te se to nije baš duboko kosnulo.

— Pa i nije.

Weldon ustane i položi joj ruku na rame. Ona je odmakne. U istom se trenutku pojavi Binnie, prodorno pogleda Weldona i ponudi Elaine komadić kolača. Jib se okrene i napusti kuću. Elaine pogleda staru Crnkinju i reče:

— Hvala, Binnie. Što bih radila bez tebe?

Binnie brzo promijeni predmet razgovora.

— Taj Drummond izgleda podjednako dobro kao i njegov stric u mla-

đim godinama, zar ne? Nekoć je on bio vrlo lijep čovjek.

Elaine se nasmiješl.

— Ne, nije zgodan. Istina, dobro izgleda, ali... Eto, miran je, ozbiljan i snažan. — Stane tražiti prikladne riječi. — Čovjek je kakvoga bi svi rado imali pokraj sebe.

V

Harry Carter se vrati kad je već pao mrak. Vidjelo se na njemu da je ljutit.

Len je unajmio sobu u hotelu. Namjeravao je sutradan odjahati do svoga strica. Pođe u susret Carteru.

— Zar niste imali sreće?

— Nisam — kratko uzvratí Carter.

Len šutke pričeká da šerif rasedla konja.

— Sid Hunter je nestao, a za sobom nije ostavio ni vlat slame. Sve je spalio! Neko sam još vrijeme mogao slijediti njegov trag, a onda se to više nije moglo.

Skine vreću sa sedla, pođe s njom u ured i isprazni je. Ispadnu spaljeni papiri. Neki su bili posve nečitljivi, a drugi su nagorjeli samo na rubovima. Len uzme jedan list i pročita ga. Bila je to tiskana reklama za »Drummondov balzam — dobro za ljude, stoku i ptice«.

— Odakle vam to?

— Pronašao sam to u pepelu Hunterove kolibe. Zacijelo to potječe iz trgovčeve torbe. Razbojnici su se zacijelo nadali da torba sadrži neke vrijedne dokumente, no umjesto njih u njoj su se nalazile samo ma-

sti za konje i prospekti. Drummondove masti za konje!

— I zbog toga su ga, dakle, zamijenili sa mnogi!

— Vjerojatno je tako. No kažite mi nije li vam Web napisao pismo i zamolio vas da dođete?

— Da, prije nekoliko mjeseci.

— Onda je sve jasno. Bez obzira na to tko je ubio trgovca, taj je čovjek zacijelo znao za pismo i očekivao vas. I da, zabunio se i stoga se može reći da ste vi još živi samo zbog jedne nesmotrenosti. Jeste li ikada što cull o tom Drummondovom balzamu?

— Nikada.

— Imali ste sreću, no trgovac je pri tome prošao loše. — Šerif stavi cigaru u usta. — Vjerojatno ćete me zapitati što bi ta cijela priča imala značiti, zar ne?

— Mislim da će mi Web sve ispričati.

— Dobro — reče Carter. — A sada bih vam preporučio da budete veoma oprezni. Web su pogodili jednim tanetom i zamalo što nije poginuo. I vama bi se to moglo dogoditi. Znaite, meci su veoma gadna stvar!

— A o čemu je zapravo riječ, ukoliko nisam postavio nezgodno pitanje?

— O mnogočemu — reče Carter. — To je pomalo neshvatljivo, neopipljivo i nevidljivo, a onome što ne poznamo ne možemo se ni suprotstaviti.

Len ostavi šerifa i izađe na mračnu ulicu. Bio je napet i nemiran. osjećao je opasnost što vreba na njega. Pođe u salun i naruči pivo. Bilo je mlako i lošega okusa. Plati i odlaže do kartaskog stola. Igrači su igrali poker.

— Imate li što protiv toga da se uključim?

— Ovdje se svatko može uključiti.

Kupi žetona za deset dolara. Igra pođe svojim tokom. Dobivao je i gubio poput ostalih igrača. Neopazice je pri tome promatrao svakoga tko je ušao u salun. Sati su prolazili. Len razmisli da li bi pošao u krevet ili bi u staji za iznajmljivanje uzeo konja i odjahao na ranč Web Drummonda. Naposljetku se odlučio za potonje. Zamijeni preostale žetone. Izgubio je približno pet dolara.

Napusti salun i pođe u staju. Kolarci su mu glasno odjekivali u pustojoj ulici. U uredu je neki stariji čovjek drijemao na stolcu.

— Mogu li unajmiti konja? — zapita Len.

Starac se prene.

— Zacijelo sam zadrijemao. Već sam se pobojavao da ste vi šef. A kamo namjeravate?

— Do Web Drummonda.

— Ah da, ta vi ste mu nećak. Možete dobiti onoga ridana tamo ukoliko mi ga opet dovedete za nekoliko dana.

— Kako ću stići do Webova ranča?

Dok mu je starac opisivao put, on osedla konja. Konačno odjaše kroz stražnja vrata da bi se zaputio prema sjeverozapadu. Noć je bila svjež i vedra, a nebom su se prosule sjajne zvijezde. Pošto je prevalio nekoliko milja, začuje topot kopita. Sudeći po zvuku, jahaču koji mu je dolazio u susret izvanredno se žurilo. Len utjera ridana u grmlje i pričekao. Na stotinjak metara pred njim jahač odjednom zauzda konja

I nastavi korakom. Dok je jahao pokraj njega, Len ga je vidio tako jasno da bi ga u svakom trenutku mogao prepoznati. Bio je to vitki mladić. Sjedio je u sedlu nagnut prema naprijed, žestoko je kašljao, a pred ustima je držao rubac. Tvrdi, suhi kašalj zvučio je na sušicu.

Kad je čovjek prošao, Len potjera konja na puteljak i nastavi put. Približio se obroncima u podnožju planine i krajobraz je postajao divljiji. Trava je ipak bila dobra, a i stoke je bilo posvuda na pašnjacima.

Naposljetku se pred njim pojavi ranč. Sastojao se od brojnih velikih zgrada i Lena se to dojmi. Zgrade su bile okružene topolama što su zadržavale hladne zimske vjetrove. Kad je zašao među topole, odjednom ga zaustavi jedan čovjek. Len ga nije vidio jer je bio sakriven u šipražju ispod jedne topole. Pušku je nemarno objesio preko ruke, no Lenu je bilo posve jasno da je taj čovjek u stanju munjevitom brzinom podići cijev bude li to potrebno.

— Ostanite na mjestu. I odmaknite prste od vaših revolvera. Svaka-ko vas moram najprije pogledati iz blizine.

Čovjek pođe prema naprijed i tada Len ugleda pred sobom divovskog Crnca.

— Tko ste vi, čovječe?

— Ja sam Len Drummond. Web mi je stric — reče Len. Crnac je šutio koji trenutak, a onda reče:

— Dobro, sjaši, mladiću! Pješice ćemo do kuće.

Tod Lambert stigne oko jedanaest sati u Cottonwood neprestano kašljajući. Bio je ogorčen. Sveže konja ispred hotela i obriše usta. U rupčicu ostane mrlja krvi.

Prodrma zaspalog službenika i zapita:

— U kojoj je sobi moja sestra?

— Prokletstvo... zar ne možeš sam pogledati u knjigu? — ljutito će čovjek.

Tod pođe uza stube i pokuca na vrata. Nakon stanovitog vremena nešto se unutra pomakne, a sneni glas zapita:

— Tko je?

— Tod.

Uđe i pogleda sestru koja je preko bijele spavačice prebacila jutarnji ogrtač. Konačno ga zapita:

— Zar nećeš ni poljubiti sestru?

Poljubi je letimice, gotovo plaho.

— Elaine Jordan mi je kazala da si ovdje. Znaš, radim za nju. Možda si je vidjela danas poslije podne.

— Pokazali su mi je.

Opet zašute, a onda ga obuzme napad kašlja. Tod ga pokuša potisnuti, ali bez uspjeha. Kad je konačno prestao kašljati, krv mu je bila na usnama. Julia ga zabrinuto pogleda.

— Što je s tobom, Tode?

Odglumljenom ravnodušnošću odgovori:

— Neki to zovu sušicom, a drugi tuberkulozom.

Julia sjedne.

— Onda to znači... da se pogoršalo?

— Da.

Julia mu zaviri ravno u oči.

— Odakle ti mnogo novaca? — zapita.

— Kakvih novaca?

— Mislim na novac što je pod tvojim imenom položen u banci »El-Miro« u Teksasu. Poslao si mi toliko novaca da sam postala sumnjičava i prikupila neka obavještenja. Pri tome se ustanovilo da na tvom računu ima gotovo dvadeset tisuća dolara... sav je taj novac doznačen iz Montane.

— I zbog toga si, dakle, došla ova-
mo — gorko će on. — Velika sestra kontrolira svog malog brata. Ako si samo zbog toga ovdje, možeš odmah sutra ujutro otputovati... što se mene tiče.

— Zar mi ništa nećeš reći?

— Hoću, reći ću ti. Pronevjerio sam novac dok sam još radio u banci Weba Drummonda. To je jedan od razloga zbog kojih je banka propala, tako da je zatvorena.

— Zar nije izišlo na vidjelo da si uzeo novac?

— Nisam toliko glup. Toliko sam vješto prikrrio iznose što nedostaju da je izgledalo kao da je to krivnja Weba Drummonda. I zbog toga je morao zatvoriti banku.

— Zar Web Drummond zna da si to bio ti?

— Mislim da sumnja na mene. No tada je u banci bio još jedan namještenik: krivnju sam svalio na njega. A prije nego što su ga kontrolori mogli saslušati bio je već mrtav. Ustanovljeno je samoubojstvo.

— Je li to točno?

— Tako je ustanovljeno.

Julia Lambert priđe k prozoru. Okrene bratu leđa i neko je vrijeme nepomično stajala. Tada se okrene i reče:

— Majka je umrla. Pisala sam ti to. Jesi li dobio pismo?

— Jesam, ali nisam mogao doći na pokop, jer mi je to bilo predaleko, a ionako ne bih pravodobno stigao. Gdje je pokopana?

— U obiteljskom grobu. — Šutjela je trenutak, a onda nastavi: — Zapravo je sretna.

— Kako?

— Jer nije morala doživjeti što je od tebe nastalo.

— Prestani s time! — poviče Tod.

— Znam što radim. Igram na visoki ulog. Banka je bila zapravo samo sitna riba. Na tragu smo Webu Drummondu, a kad uspijemo, imat ćemo novaca kao blata.

— Što bi to trebalo da znači?

— Ostaneš li ovdje još neko vrijeme, doživjet ćeš to.

— Zapravo, ti nisi toliko žilav i surov koliko se praviš — reče Julia. — Samo umišljaš. No možda možeš zamisliti da sve to za mene nisu osobito radosne vijesti. A vjerojatno ti je jasno i kako ćeš završiti, zar ne?

Tod se kiselo nasmiješi.

— Jasnol! Imam čak četiri mogućnosti. Jedna je sušica, druge dvije jesu uže ili tane, a četvrta je ona koja će se ostvariti. U Južnoj Americi ima, naime, liječnika koji mogu izliječiti moju bolest i takvi se stručnjaci mogu kupiti za velike novce. Tamo dolje sve se može kupiti za novce. A Jib Weldon i ja imat ćemo mnogo novaca kad budemo odlazili odavde.

— Jib Weldon?

Todove se oči suze u uske proreze.

— Na kraju više nećeš držati jezik za zubima i sve ćeš izbrbljati.

— Onda radije zadrži sve za sebe.

No Tod je morao nastaviti.

— Jib Weldon je predradnik kod Elaine Jordan. Elaine je započela neprijateljstvo protiv Weba Drummonda. A Jibu i meni je tada palo na um da bismo zapravo mogli obrati vrhnje.

— A Elaine?

— Nije važna. Jib i ja...

— Mislio si reći, samo Jib — prekinje ga ona.

— Što bi to trebalo da znači?

— To bi trebalo da znači da ćeš ti vjerojatno povaditi kestenje iz vatre, a onda će te on praznih ruku ostaviti na cjedilu ili će te pak isplatiti jednim tanetom.

— Zar vjeruješ u to? — zapita Tod.

Opet ga zgrabi napad kašlja i on se nasloni na zid. A onda se sav oznoji; na blijedim obrazima pojave mu se crvene mrlje. Izraz Julijinog lica ga razdraži. Oštro će joj:

— Dakle, sada si me vidjela i zacijelo ćeš biti zadovoljna. Možeš se mirne duše vratiti u svoju malu školu u Teksasu.

— Nisi više onakav kakav si bio prije.

— Nismo se vidjeli šest godina. Dakako, izmijenio sam se. Sve se mijenja, pa ni ja nisam izuzetak. Nema mi više dugoga života... za to će se već pobrinuti ta prokleta sušica. Sve sam dobro promislio. Isprva sam ti htio nešto slagati, no onda sam pomislio da ćeš prije ili poslije ionako sve saznati. I stoga sam ti rekao cijelu gorku istinu. Znam da nije lijepo tako razgovarati s jednom sestrom, ali ne mogu drugačije i zacijelo je tako najbolje. Sutra sjedni u kočiju i zaboravi da si me ikada vidjela.

— Kad bih samo mogla tako jednostavno zaboraviti!

Nastane duga šutnja. Sekunde prijeđu u minute. Naposljetku će Julia posve polagano:

— Ne, neću se odvesti.

— No to ipak nema nikakva smisla!

— Za tebe vjerojatno nema — reče ona — no brat si mi i ostat ću pokraj tebe. Vjerojatno će sudbina biti milostiva prema nama i pomoći nam da se izvučemo iz tih groznih neprilika.

Tod tiho uzvrat:

— Možeš misliti o tome što želiš, no ja sam do vrata upao u to blato i nemam namjere da sada postanem slabiji. Kad Jib Weldon izvrši veliki udarac, želim sudjelovati.

— Ona još misliš samo na novac?

— Samo i isključeno!

— A gdje pokraj toga ostaju poštenje i pristojnost?

— Ima ljudi koji se bore za to, ali ja ne. Borim se samo za gotov novac, bez obzira na posljedice.

Tod zamijeti kako Julijine ruke dršću. Obuzme ga gotovo zaboravljeno osjećaj... nije li to bilo neko suosjećanje? A onda se naljuti na samoga sebe. Prečesto je razmišljao o svemu i konačno zaključio da je odabrao jedini mogući put i da mu njime valja poći do gorkoga kraja.

— Dakle, ostaješ ovdje?

— Da... sve dok te ne objese ili ne ubiju ili dok ne umreš prirodnom smrću. A također se može dogoditi da jednoga dana više nećeš moći podnositi to breme, a onda...

— Nikada neću podići ruku na samoga sebe.

Više nisu imali što reći i oboje su to znali. Položili su karte na stol i sada je još valjalo samo pričekati

da vide kako će ih sudbina razdijeliti.

— Ovdje je nećak Weba Drummonda — reče Julia. — Došao je zajedno sa mnom... zacijelo ti je to poznato.

— Da — reče Tod i kimne. — I on se nalazi na popisu Jiba Weldona. No sada moram poći — doda i letimice poljubi sestru hladnim usnama.

Kad se našao napolju pokraj svog konja i kad je zapazio Julijinu sjenu iza osvijetljenog prozora, njegova se mučno izgrađena unutrašnja surovost malone rastopi. No bio je već suviše zapleten u mrežu što se u svakom trenutku sve više stezala. Vrne se u sedlo i odjaše iz grada.

VII

Taj čovjek bio je naviknut vladati drugima... svojom glavom, svojim šakama i svojim revolverima. No vrijeme nije prošlo pokraj njega ne ostavivši nikakvih tragova na njemu, a oduzelo mu je i tjelesnu snagu. Pa ipak, njegovu željeznu volju vrijeme nije moglo uništiti. Godine su oslabile njegovo tijelo, no njegova je energija ostala neslomljena.

Sjedio je u stolici za njihanje, iza njega na zidu bile su naslonjene štake. Guste obrve zasjenjivale su njegove oči što su nalikovale na duboke, tamne zdence. Sada ih je usmjerio u Lena Drummonda. Čini se da mu se sviđalo ono što je vidio, jer mu smiješak zatitra oko debelih usana.

Web Drummond reče golemom Crncu:

— Možeš mirno ukloniti svoj top, Latigo. To je on ... isto onako kao što ja ovdje sjedim!

— Zar tvoj nećak, Webe?

— Da. Len Drummond, sin moga brata Jima. Izgleda poput oca u njegovoj dobi, samo što je otac bio nešto teži. Onda, Lene, što kažeš sada?

Len se nasmiješi.

— Radujem se što sam ovdje, Webe. Tvoje je pismo naposljetku ipak dospjelo do mene. Došao bih još ranije, no pismo je predugo bilo na putu.

— A koje si dobio? Napisao sam ti dva pisma.

— Na njemu se nalazio žig od slječna.

— To znači da drugo pismo upoće nije stiglo. U njemu sam te, naime, zamolio da svratiš u banku u Colorado Springsu i da od Hanka Adamsa, bankara, pozajmiš pedeset tisuća dolara za mene. U međuvremenu sam saznao da je Hank prije nekoliko tjedana umro i stoga ionako ne bi dobio novac.

U Lenu nestane posljednjih sumnji. Razbojnici su vjerovali da se u trgovačkoj torbi nalazi gotovina, a u njoj je bilo samo nekoliko uzoraka lijekova... još jedna zabluda što je Lenu spasila život. No bilo mu je posve jasno da njegova sreća ne može potrajati dugo.

Prekine kraću šutnju.

— Tko je taj čovjek?

— To je Latigo Jones — reče Web Drummond.

Stisak Crnčeve ruke bio je čvrst i snažan, a smiješak širok i srdačan.

— Prijatelji Weba Drummonda i moji su prijatelji. Za mladih dana nas smo dvojica bili nerazdvojni. A sada je prestao pljačkati banke, no

zato je otvorio jednu... i to posve zakonito. I vodio ju je zakonito.

— Sve dok mi onaj žutokljunac nije izmakao stolicu.

— Koji žutokljunac? — zapita Len.

— Tod Lambert ili Kiggie Smith. Smith je nedavno pronađen s rupom u sljepoočici. Nalikovao je to na samoubojstvo, no može se i posumnjati, zar ne?

Len kimne.

— A što se s tobom dogodilo, Webe?

— Našao sam se na putu jednoga taneta.

— Gdje, kada i kako?

— Dolje u kanjonu Rawhide. Upravo sam stigao iz grada nešto prije nego što je kontrolor zatvorio moju banku. Vjerojatno moje oči više nisu što su nekoć bile, jer ni uz najbolju volju ne mogu reći tko me je izbacio iz sedla. Zacijelo su ipak pucali straga i s uzvisine. Pri tome mi je kičma povrijeđena, no sada sam se već toliko oporavio da se mogu pomicati uz pomoć tih drvenih štaka.

— Ali tko te je to do vruga, naučio ubiti? — zapita Len.

Web slegne ramenima.

— Teško je to reći, Lene. Svojedobno sam stekao mnogo neprijatelja. A za čovjeka na mom položaju to je posve prirodno. Gotovo bi to mogao biti svatko osim tebe i prijatelja Latiga. Znaš, ljudi s ranča »C Bar« nisu baš posve neiskusni.

— Zar vlasnica nije neka djevojka?

— Da, Elaine Jordan. Lijepa je, ali i visoko smjera. A i pohlepna je, mogu ti reći! Otac joj je umro prije jedne godine. Nikada nismo bili prijatelji, no ipak smo se nekako sлага-

li. Svatko se bavio svojim poslom, i to je sve. No kad je on umro... eto, Elaine ima velikih planova.

Len ugleda pred sobom hladnu, plavu ljepotu i surovi ponos Elaine Jordan. Jaka je, a savladati je može samo netko jači.

— A zar se njeni planovi sukobljuju s tvojim interesima, Webe?

— Ona želi sve — uzvratiti Web — cijelo područje Milk Rivera. Htjela je kupiti moj posjed, ali ja ga ne želim prodati. Ta kamo bih inače? Ovdje me nitko ne pozna kao Hanka Gibsona i nitko ne zabada nos u prošlost drugih ljudi. Što misliš što bi se dogodilo kad bih pošao na Jug?

— Neki bi nas odviše savjestan šerif za tren' oka strpao onkraj brave — reče Latigo Jones.

Gospođicu Jordan susreo sam u gradu — reče Len. — Zapravo ne nalikuje na ženu koja bi pucala iz zasjede.

— I ne bi to učinila, ali ti ne poznaješ Jiba Weldona, njenog predradnika. Ovdje se pojavio nedugo nakon smrti njenog oca. Ponekad mislim da bi se Elaine možda opametila kad bi nestalo Jiba Weldona.

— A što je s njim?

— Mnogo toga. On praktički upravlja rančem »C Bar«. Osim toga, to je najlukaviji momak koji ne preza ni od čega, a u međuvremenu je to zacijelo zapazila i mlađa žena. Kad bismo Weldona mogli skinuti s vrata, stvar bi vjerojatno bila u redu.

Len ustane i stane pred peć. Naposljetku zapita:

— A kakva je moja veza sa svim tim?

— Budeš li za mene upravljao rančem, on pripada tebi, Lene —

reče Web. — Ostavit ćeš mi samo hrpicu na kojoj ću moći provesti ostatak svojih dana. Je li ti tako pravo?

Len razmisli.

— Svijet je velik — reče tada polagano — a ja sam mlad i htio bih zapravo vidjeti i upoznati još mnogo toga.

— Onda ćemo tako učiniti — reče Web. — Ti preuzimaš na sebe da središ stvar s mojim susjedima, a budeš li imao uspjeha, prepisat ću sve na tebe. Budem li tada još živ, upravljat ću posjedom umjesto tebe, a ti ćeš malo razgledati svijet.

— To ne zvuči baš loše — reče Len.

— Razmisli o tome. Tu je bila Julia Lambert, ljepotica, pa Tod Lambert, njen brat. Tod je bio upleten u propast stričeve banke i stoga će se morati uhvatiti ukoštac s njime. A onda i Elaine Jordan. Plavokosa, lukava i zgodna, vlasnica »C Bara« i njegova protivnica.

Još su dugo razgovarali. Len je pripovijedao o napadu na poštansku kočiju i naveo razgovor na šerifa Harryja Cartera.

— Carter nije potkupljiv — reče Web. — Već sam mnogo godina ovdje i uvijek je korektno zastupao zakon.

— Zar nema nikakvih miljenika?

— Ni jednog jedinog.

— Onda se možemo osloniti na njega — reče Len, ustane i protegne se. — Vraški sam umoran, Webe. Sada bi mi dobro došao jastuk ispod glave.

— Onda, prihvaćaš li moj prijedlog? — tiho zapita Web.

— Pod jednim uvjetom — uzvraća Len.

Web podigne debele obrve.

— A to bi bilo?

— Da ti zadržiš ranč, čak iako sve dobro završi.

Webb zamišljeno kimne.

— Kako želiš, Lene. Ti si mi jedini rođak, pa ćeš ionako sve naslijediti. No ako ti je tako draže, ostat ćemo pri tome. Hoćeš li piće?

— Mogao bih ga podnijeti.

Latigo Jones pođe u kuhinju i donese tri čaše do vrha napunjene viskijem. Prije nego što je popio Len na trenutak pogleda u tekućinu boje jantara.

— Za budućnost! — reče i podigne čašu.

VIII

Jib Weldon i trojica momaka sa »C bara« osedlaju konje kad se Tod Lambert vratio na ranč. Ponoć je već odavna prošla i mjesečina je sjala u vedroj noći. Tod pogleda prema baraci i ustanovi da je posvuda mrak.

— Što namjeravaš, Jibe?

— Poći ću na kratko noćno jahanje... a ti ćeš sa mnom, sinko.

Tod osjeti umor.

— Zar to baš mora biti, Jibe?

Jib Weldon ga pogleda i reče:

— Zar nisi čuo što sam kazao, Tode?

— Dobro, Jibe, ali zašto ne povedeš koga drugoga?

— Jer se nad tvojom glavom već njiše uže — reče Jib. — Osim ove trojice ovdje nitko nije toliko upleten kao ti, i pođe li što krivim putem, drugi će se moći šalit i spasiti svoj vrat, a ti ćeš sigurno držati jesik za zubima, jer bi inače samo još

dublje upao. — Oštro doda: — Što si rekao svojoj sestri?

— Da se nosi do vraga!

Weldon se neugodno nasmije.

— Ona je zgodno djetesce, Tode. Moraš me jednom upoznati s njom.

— Jednom sigurno — reče Tod.

Izvede odmornoga konja iz obora i osedla ga.

Jib i njegovi ljudi već su bili u sedlima. Pojahali su prema jugozapadu. Tod im se pridruži i zapita se kakve su im namjere. Nakon stanovitog vremena zaustave na trenutak konje kako bi se odmorili i tada Tod zamijeti da im konji nisu potkovani.

— Zar ste i s mogega konja skinuli potkove? — zapita on.

Jib kimne.

— Nepotkovani konj ne može se tako lako identificirati. Ovuda luta mnogo divljih konja, a oni nemaju potkova. Ne zaboravi mu staviti potkove kad se vratimo na ranč.

— Trebalo bi da krenemo — reče drugi.

Nakon nepunog sata zauzdaju konje ispred jedne kolibe usred brda. Pripadala je »C baru«, no ljetiti je bila prazna. Jib Weldon i još jedan sjašu.

— Neće dugo potrajati — reče Weldon.

Uskoro se vrate. Svaki je od njih nosio po jednu bocu od dvadesetak litara. Toda je zanimalo što se nalazi u njima, ali nije mogao zapitati. Pojašu ravno prema jugu, izvuku se između brežuljaka i uđu u ravnicu. Tod pritjera svoga konja do Jibova; u nos mu udari zadah petroleja.

— Vatra? — zapita Tod.

Weldon kimne.

— Sijeno Weba Drummonda? — Ponekad si bistar, momčiću.

— Opasno?

— Opasno je uvijek, pa čak i kad šećeš ulicom, nabijaš revolver ili jašeš konja.

— Danas nisi osobito duhovit.

Weldon ga odjednom prodorno pogleda i nasmije se.

— Čini se da su ti živci prilično popustili, zar ne? Eto, plan izgleda ovako: Drummondovi su ljudi ovdje kosili prije tjedan dana, a sada su u Big Pine Cricku. Nekoliko su dana ovdje ostavljali stražu, no Curly već tri dana nije vidio nikoga. To znači da su povukli stražara. Sve što moramo učiniti sastoji se u tome da pođemo tamo i ponesemo petrolej i šibice.

— Je li to naložila gospođica Jordan?

— Previše pitaš. No odgovor glasi »ne«.

— Onda te činiš po vlastitoj volji?

— Gospođica Jordan — reče Weldon — kako si je nazvao, zapala je u prilično nezgodan položaj. Muči me osjećaj da bi se ona najradije izvukla iz te stvari, no pokrenula je nešto što se više ne može zaustaviti. Sada se pokrenulo previše toga za jednoga čovjeka koji se zove Jib Weldon.

— Imaš li kakvo piće, Jibe?

— U lijevoj torbi na sedlu.

Tod izvuče bocu viskija i povuče dugi gutljaj, a onda je pruži dalje. Već nekoliko sati nije ništa jeo i alkohol započne odmah djelovati. Kad se boca vratila k njemu, ispije ostatak i htjede je baciti u grmlje. Jib mu je istragne iz ruke i opet je stavi u torbu.

— Harry Carter ima nos poput lovačkog psa.

Kad su se približili stogovima sijena, zastanu i pažljivo se ogledaju. Ništa se nije pomaklo; izgledalo je kao da je ovdje sve izumrlo.

— Curly je imao pravo. Straže nema — reče Jib kratko i odlučno. — Tode, ostani pokraj mene. Jim i Ike će poći u ovom smjeru. Hank, ti ćeš držati sredinu. Pojavi li se tko, najprije zapucaj, pa onda postavljaš pitanja. Imate li šibice?

— Imali su ih.

— Dobro, onda pođite!

Sjašu, razdvoje se i stanu se tiho šuljati šipražjem. Weldon i Ike nosili su boce. Kad su stigli na čistinu što ih je dijelila od stogova sijena, opet zastanu kako bi osluhnuli. No vremena nije bilo. Uskoro će svanuti zora. Stoga Weldon daje znak da pretrče preko brisanog prostora.

Bile su potrebne samo dvije minute da se sijeno zapali. Danima je stajalo na vrućem suncu i bilo je posve suho. Visoki plameni jezici vinuše se u noć.

Jib pričekao do kraja, a onda potrči k svome konju. Drugi su već uzjahali i čekali su ga. Pođu kući.

Tod se nije ogledao, no Jib se osvrne i iskesi:

— Sada će dobar dio tvoje zimnice otići ni u što, Webe Drummonde. Samo marljivo slaži sijeno u stogove, a mi ćemo se pobrinuti da izgori, zar ne, momci?

Nitko ne odgovori.

Kad su se vratili na »C Bar«, bilo je već gotovo pet sati. Weldon uzme boce i zakopa ih u hrpu ječma u suši. Ostali okuju konje, odvedu ih u obor, a onda sjednu ispred barake i zapale cigarete.

IX

Elaine Jordan je upravo ispila prvu šalicu kave kadli u sobu uđe Job Weldon.

— Nisi li me pozvala?

— Mogao bi skinuti šešir — reče Elaine.

Weldon skine »stetson«, nabora čelo i zapita.

— Onda, što želiš?

— Jutros sam te vidjela. Vratio si se u svitanje sa četvoricom ljudi. Gdje ste bili i što ste učinili?

— Spalili smo sijeno Weba Drummonda.

Elaine je neko vrijeme šutjela. Bila je vrlo privlačna u uzanom jutarnjem ogrtaču. Posve nepomična lica naposljetku reče:

— Ovdje na »C Baru« ti si odradio svoje, Jibe Weldone. Pokupi stvari i nestani.

— Vidi ti nje! — zasikće Weldon.

— Dugo to već očekujem. Mlada se gospođa dovoljno pozabavila i sada želi novu igračku. No tu si se grdno prevarila, draga moja. Usred trke ne može se mijenjati konj.

— To ti kažeš!

— Ti si započela cijelu tu stvar... ti i tvoje zlokobno častoljublje. Ja sam sve izgradio, ali ne za tebe, već za sebe. Sada imam sve karte u ruci, a tvoje su ruke prazne.

— Harry Carter će se pobrinuti da nestaneš sa »C Bara«.

— Možda hoće, a možda i neće — reče Weldon blaže. — Što se to s tobom događa djevojko?

— Svakako moraš otići, Jibe, a svoje ubojice povedi sa sobom. Inače ću uistinu pozvati Harryja Cartera.

— Ubit ću ga.

— Moglo bi se dogoditi da on ubije tebe.

— Carter je poput buldoga — reče Weldon. — Zagriže li u što zubima, ne ispušta više. Mislim da ću ga doista morati ubiti.

— Hoćeš li otići?

On strese glavom. U Elaine se odjednom javi strah; no ona ne dopusti da se išta zamijeti. Začuje Jiba kako govori:

— Što li je to odjednom ušlo u tebe?

— Sve je pošlo krivim putem već od početka. Bila sam pohlepna glupača. A onda si došao ti i zavrtio mi glavom. Isprva sam mislila da ti nešto značim, no tada sam shvatila da tebi nešto znači samo jedan čovjek, a to je Jib Weldon. Ukratko, ne odeš li sa svojim ljudima do podneva, pozvat ću Harryja Cartera.

Onda ćeš to doista morati učiniti — uzvratil zajedljivo.

Jib Weldon se okrene, no opet zastane.

— Za mene je previše toga učinjeno, Elaine. Najprije smo uništili banku Weba Drummonda uz Lambertovu pomoć. Pri tome te nisam uplitao... sve sam obavio na vlastitu ruku. Stoga je to postala moja stvar i namjeravam izdržati do kraja, bez obzira na to tko će dobiti u toj igri.

Izađe. No opet zastane: ugleda dvojicu jahača.

— Dolaze Latigo Jones i Len Drummond — reče djevojci.

— Bit će nevolje — ustanovi Elaine.

Weldon stane pokraj Elaine ispod trijema. Još jednom razmisli o događajima ove noći, ali ne pronađe nijedne slabe točke.

— Hrabri si! — reče Jib,

Oba posjetitelja zauzdaju konje ispred trijema, a Len skinje šešir.

— Kako ste, gospođice Elaine?

— Dobro jutro, gospodine Drummond! Hoćete li ući? — uzvratila ona.

— Hvala vam, ali to nije baš posjeta iz učtivosti.

Pogleda Weldona, a Elaine ih upozna. Nisu pružili jedan drugome ruke.

— Stvar je takva — započne Len — stric mi reče da je između vas i njega bilo nekih nesporazuma. Sada sam preuzeo mjesto predradnika na njegovu ranču, pa sam mislio da bismo mogli porazgovoriti o toj stvari. Koliko sam obaviješten, riječ je o ovomu: htjeli biste imati Webov posjed, a Web ne želi ništa drugo nego mirno živjeti na svome ranču. Vi biste se htjeli proširiti, a on želi samo preživjeti. Je li to točno?

— Moglo bi se tako reći — odgovori Jib Weldon.

— Zapitao sam gospođicu, Weldon — hladno će Len.

Weldon stisne zube i pogleda Elaine.

— Rekla bih da je to prilično točan opis situacije — reče ona.

— Bit ću posve otvoren — reče Len. — »C Bar« ima većinu akcija u banci moga strica. Kako je banka propala, stric vam duguje mnogo novaca. Da bi naplatio svoje dugove, morao je preuzeti hipoteku ili vam pak potpisati mjenicu, pri čemu je ranč poslužio kao zalag. To znači da njegov posjed zapravo pripada vama.

Elaine kimne. Len pogleda Weldonu čvrstim pogledom.

— Tko je noćas spavio sijen?

Pitanje je bilo posve iznenadno i neočekivano, poput revolverskog hica.

— Koje sijeno? — zapita Weldon.

— Ne pravi se glupim! — mirno će mu Len.

— Ništa ne znam o tvome sijenu, Drummonde — oštro uzvratí Weldon.

Len se obrati Elaine.

— Je li to istina?

— Zašto mene pitate?

Elainino očito izbjegavanje ukaže Lenu na dvije stvari: ponajprije, Weldon je zapalio sijeno i, drugo, između njih dvoje zacijelo je došlo do svađe, jer bi ona inače bez oklijevanja stala na Weldonovu stranu.

— Vjerujem da lažeš, Weldone — reče Len.

— Sjaši s konja i ponovi to! — uzvratí Weldon.

Len sklizne iz sedla. Elaine se htjede postaviti između dvojice muškaraca, no Jib je odmakne u stranu.

— To je moja stvar, Elaine — reče on.

Iz kuhinjske barake iziđe nekoliko muškaraca. Latigo je držao oba revolvera u rukama i rekao svima da će biti pobijeni kao zečevi budu li se samo pomakli.

Weldon priđe Lenu, zauzme položaj i reče:

— Ubit ću te, Drummonde, samo pričekaj!

Njegova lijeva sune zrakom. Bio je to čvrsti udarac, no Len se pravodobno sagne, tako da je i idući udarac prošao povrh njega. Len podigne odozdo obje šake i zabije ih Weldonu u tijelo. No Weldon se nije moglo tako lako oboriti s nogu; borio se žilavo. Len je morao ustuknuti tako da je u jednom trenutku

osjetio ogradu trijema na leđima. Polagano se pomicao uz nju i spretno izmicao Weldonovim udarcima.

Jibova je snaga polagano popuštala. Len ga je odbijao dugom lijevom rukom, dok mu je desnicom zadavao udarce sa strane. Tada Weldon učini posljednji zdvojni pokušaj i pogodi Lena svom snagom u vilicu. Lenu stanu titratí zvijezde pred očima, a koljena mu se smekšaju. Slijedeće udarce propusti povrh sebe; onda mu se, u glavi opet razbistri, a snaga mu se vrati. Stisnuvši krvlju podlivene oči u uske proreze, natjera Weldona leđima na ogradu trijema — dobio ga je na željenom mjestu. Prvi udarac gotovo podigne Weldona od tla, a drugi ga nesmiljeno potisne prema natrag. Ograda je još trenutak odoljevala, no onda se slomi uz tresak i Weldon padne na pod trijema. S njime je bilo svršeno: nepomično je ležao i krvario.

Zavlada tišina. Len pogleda natučene zglobove na prstima, a onda i Latiga Jonesa koji se široko nasmije. Elaine Jordan je još stajala pod trijemom, a Crnkinja pokraj nje. Len pogleda Elaine ravno u oči pogledom što je potrajao gotovo punih deset sekundi.

— Uskoro će opet doći k sebi — reče.

— I ja mislim — uzvratí ona.

Len podigne šešir.

— Zao mi je što ste to morali promatrati, gospodice.

Ona lagano zabaci glavu i napola sklopi oči. Bila je toliko zgodna da je Len znao da je neće moći uskoro zaboraviti. No nešto ga je smetalo. Bila je presmiona, a Len nije podnosio smione žene.

— Bit će najbolje da sada pođete — mirno će ona.

Len uzjaše konja. Sumnjičavo pogleda okupljene ljude »C Bara«. Elaine Jordan reče:

— Nitko vam neće pucati u leđa, jamčim vam. Na mom se ranču ljudi bore samo otvoreno i pošteno.

— Držim vas za riječ, gospodice — reče Len i obode konja.

X

Nešto prije podneva Len i Latigo Jones stignu u Cottonwood. Nisu žurili jer je Len htio razgledati posljed svoga strica. Ono što je ugledao ispuni ga poštovanjem: pašnjaci su bili prvorazredni, a stoka mnogobrojna i u izvrsnom stanju.

Serif Harry Carter upravo je sedlao konja ispred ureda kadli ugleda dvojicu jahača.

— Prištedjeli ste mi put, Drummonde — reče on. — Upravo sam se htio pobrinuti zbog vašeg spaljenog sijena. Tony Westcott mi je to rekao.

— Nema nikakva smisla da jašete tamo. Zacijelo nisu ostavili nikakvih tragova.

— Sumnjate li u koga?

Len ga pogleda.

— Dakako... »C Bara«.

Cartera to nimalo ne iznenadi. Slegne ramenima i reče:

— Mogli biste dati izjavu pod prisegom, a onda bih ja mogao Elaine i Jiba Weldonu pozvati pred sud. No to vjerojatno uopće neće koristiti, jer nemamo nikakvih dokaza.

— Tako sam i zamišljao — reče Len,

— Uvijek je to tako — reče Carter. — No jednom će netko počiniti pogrešku, a onda će nam pasti u šake.

Carter sa zanimanjem pogleda Lenovo lice.

— Izgledate kao da ste naletjeli na krilo vrata u pokretu, samo što iz ovdje na daleko nema.

— Doista je riječ o vratima — suglasi se Len — a njima je zalupio Jib Weldon.

Ispriča šerifu o jutrošnjoj tučnjavi, a Carter se zamisli.

— Ne shvaćam što je djevojci ušlo u glavu kad je tom momku dopustila da upravlja njenim rančom. Šteta je što Otto Jordan više ne živi. Taj bi otjerao Weldonu s ranča poput šugava psa. Otto je imao šake što ih nitko nije smio potcijeniti, a znao se i silno razgnjeviti. No s djevojkom je drugačije.

— U koliko će sati biti rasprava? — zapita Len.

— U jedan sat.

— Je li gospodica Lambert također pozvana kao svjedok?

— Pa ona je doživjela cijeli taj napad, vidjela ga je na vlastite oči.

— A Elaine Jordan?

— Pozvao sam je jer je jedan od ubijenih koristio konja sa »C Bara«.

— Onda ćemo se vidjeti kasnije — reče Len.

S Latigom pođe u trgovinu i naruči robu što im je bila potrebna. Vlasnik trgovine, čovjek srednjih godina, energična lica i blago prosjede kose, pažljivo sve zabilježi.

— Dobar sam prijatelj vašeg strica, Drummonde — reče on.

Napolju, na ulici, Len susretne Juliju Lambert. Skine šešir i zapita:

— Kako se danas osjećate?

— Dobro. A vi?

Len opipa natečenu usnu.

— Konj me je udario — reče sa smiješkom, a onda joj predstavi Latiga Jonesa.

— Jeste li već jeli?

— Nisam, upravo sam se zaputila tamo.

— Onda ćemo poći zajedno. — reče Len.

Sjednu u jednoj niši, a Len se smjesti tako da su mu vrata bila na oku. Julia to zamijeti i zapita se što bi to trebalo da znači, jer to nekako nije bilo nalik na Lena.

— Hoćete li i vi doći na raspravu? — zapita Julia.

Len kimne, a ona nastavi:

— Pomalo sam uzbuđena. Morat ću ustati i govoriti pred posve stranim ljudima.

— Nije to tako strašno — reče Len. — Morat ćete samo odgovarati na pitanja. Jeste li već vidjeli brata?

— Jesam — reče ona i pogleda ga.

— Čuo sam da radi na »C Baru«.

— Da, i zbog toga je na protivničkoj strani, zar ne?

Len se zavalj i stane razmišljati. Julijin je brat radio za Elaine Jordan i zbog toga je postao njegov protivnik.

— Tako se čini — progundala Len.

— A vi, gospodice Lambert?

— Kako ja?

— Na kojoj ste vi strani? — zapita je bez ikakva okolišanja.

— On mi je brat — odmah uzvratila djevojka.

— To je prilično loša situacija. Jednoga će se dana zametnuti pucnjava, a moglo bi biti i mrtvih. Možda će poginuti i on.

— Svi moramo umrijeti.

XI

Grad se polagano ispunio ljudima. Elaine Jordan je došla sama. Potom su se pojavili i ljudi sa »C Bara« s Jibom Weldonom i Todom Lambertom.

Šerif Carter je stajao pred svojim uredom i razmišljao. Pribojavao se sukoba između Weldona i Drummonda. Međutim, kad je izbliza pogledao Weldonovo lice, njegova se zabrinutost rasplinula. Weldonove su oči bile gotovo posve natečene, a čovjek koji ne može dobro gledati zacijelo neće moći ni sigurno pucaati.

Rasprava je održana u velikoj dvorani Taylorova hotela. Unesena su tri lijesa, a svjedoci su posjedali na svoja mjesta.

Najprije pozovu kočijaša. On je identificirao leševe trgovačkog putnika i onoga mršavoga, a onda ispričao kako su stradali. Julia Lambert potvrdi njegovu izjavu. U velikom naslonjaču za svjedoke ona je djelovala doista sitno i nježno, a Len zamijeti da je vrlo umorna. Kad je ona završila, opet sjedne pokraj nje. Elaine Jordan uđe i sjedne s druge strane.

— Zakasnila sam — prošapće ona.

Len joj uzvratil šapatom:

— Poznajete li gospodicu Lambert? Gospodice Lambert, gospodica Elaine Jordan.

— Todova sestra, zar ne?

Julia kimne.

— Pretpostavljam — reče Elaine — da ću vas češće vidjeti, gospodice Lambert.

— Možda.

Tada pozovu Elaine. Okružni tužilac, neki vitki mladić, povede raspravu.

— Vidjeli ste ona tri mrtvaca, gospođice Jordan — reče on. — Poznajete li ih?

— Ne.

Tužilac podigne obrve.

— No jedan je od njih jahao konja sa »C Bara«, gospođice Jordan, nije li to točno?

— Da, točno je.

— Jeste li mu ga prodali?

— Još nikada u životu nisam vidjela toga čovjeka... vidjela sam ga tek jučer u uredu šerifa Cartera.

— A kako je on došao do vašega konja?

— Konj je bio slobodan na pašnjaku. Možda ga je ulovio i na njemu odjahao do mjesta na kome je izvršen napad.

Tužilac pogleda šerifa Cartera.

— Imate li vi kakvih pitanja, šerife?

— Nemam — reče Carter.

— Onda pozovite gospodina Drummonda, molim:

Len pođe do mjesta za svjedoke i potvrdi identitet trojice mrtvih. Tada ispriča što je znao o trgovačkom putniku i o pismu njegova strica koje nikada nije dospjelo do njega.

— Prema tome, smatrate — reče tužilac — da je stričevo pismo najvjerojatnije ukradeno i otvoreno. I da su stoga nepoznati počinitelji smjerali na vas i novac što ste ga trebali donijeti?

— Držim to posve mogućim — reče Len.

— A tko bi, po vašem mišljenju, morao biti zainteresiran za takvo nedjelje?

— Ranč »C Bara« — reče Len.

— Imate li kakva dokaza za svoju tvrdnju?

— Nemam — uzvratí Len.

— Onda je vaše sumnjičenje posve neumjesno i neosnovano.

Len će posve jasno i razgovjetno:

— Stigao sam ovamo da bih preuzeo stričev ranč. »C Bara« mu znatno otežava rad, a ja mu moram pomoći. Želio bih da vi i šerif Carter budete obaviješteni o tome. Mi Drummondovi, nipošto ne želimo prijetiti, no bude li nam tko iz »C Bara« stao na nogu, branit ćemo se svim sredstvima.

Tužilac zapita Cartera:

— Imate li još kakvih pitanja?

Međutim, Carter strese glavom.

Len opet sjedne na svoje mjesto, a šestorica porotnika se povuku. Elaine Jordan reče podrugljivo:

— Umijete vješto koristiti svoj jezik, gospodine Drummonde, i pri tome niste nimalo stidljivi.

— Činim što mogu.

Elaine ustane, pođe k vratima i ostane tamo sve dok se porotnici nisu vratili.

— Možda sam rekao nešto previše — došapne Len Juliji Lambert.

— Ne bih rekla — umiri ga Julia i doda: — No čini mi se da ste nešto natovarili sebi na vrat, gospodine Drummond.

Predsjedavajući pročitá zaključak porote. Trgovac i onaj mršavi pali su kao žrtve nepoznatih napadača. Šerif Carter će dobiti uhidbeni nalog protiv nepoznatih kako bi ubojicu u svako doba mogao strpati u zatvor, bude li ustanovljen njihov identitet.

A trećega je ubio Len Drummond kad je pokušao dočepati se otetog mu vlasništva. Optužba se neće podići jer je postupao u nužnoj obra-

ni, borio se za svoje vlasništvo i pri tome ubio čovjeka.

Len ustane i isprati Juliju Lambert. Iznad njene tamne kose susretne se s pogledom Jiba Weldon a lagano kimne. No Weldon mu nije uzvratilo; samo mu čudan smiješak zatitra oko usana.

Jib Weldon pogleda Elaine krajikom oka. Jedan od njegovih ljudi, Ike, stane pokraj njega i reče:

— Sada, nakon Drummondova lijepog govora, ona će zacijelo znati kamo pripada.

Weldon kimne. Ike također. Potonji je bio predebeo, i prema tome se moglo zaključiti da vrijeme ponajviše trati za šankom. No bio je opasan i odlučan u namjeri da sebi odreže komad od velikog kolača.

Carter iziđe, a Weldon pođe za njim. Zastane pred hotelom i pogleda prema šerifovu uredu kako bi vidio tko ulazi i tko izlazi. Ljudi su pomalo stali napuštati grad, a četvorica ljudi iznesu lijesove iz dvorane.

— Kada će biti pokopani? — zapita Weldon.

— Dvojicu ćemo pokopati još večeras, čim malo popusti žega. A trgovačkog putnika poslat ćemo u St. Louis. Prema svemu sudeći, tamo mu je žena. Carter se već povezao s njom.

Elaine Jordan iziđe iz trgovine. Weldon joj priđe i zapita:

— Što to imaš u paketu?

— Tkaninu za novu haljinu.

— Sjajno — reče Weldon. — Uvijek volim kad lijepa žena sašije zgodnu haljinu.

Pođu prema konjima i zajedno napuste grad. Nakon približno jedne milje Jib razdraženo zapita Elaine:

— Zašto ništa ne govoriš?

— A zašto bih govorila?

— Nisi razgovarala s Carterom. Nije to bilo pitanje, već zaključak.

— Posve točno!

— A zašto nisi?

— S Drummondom se ne valja šaliti. Tamo s mjesta za svjedoke posve jasno i glasno je rekao cijelome gradu zašto je došao ovamo. Znaš li kakve su mu namjere?

— Mogu to otprilike zamisliti.

— Okupit će i prodati jedan dio Webove stoke. Zbog toga što si mu spalio sijeno oskudijevat će krmlivom za zimu, pa ionako ne može zadržati svu stoku. Web je izjavio da će do posljednjeg centa isplatiti sve ljude koji su prstrijepili gubitak zbog propasti njegove banke. A to znači da će isplatiti i ranč „C Bar“.

— Kako će to učiniti? Ta nigdje nema kredita — reče Weldon.

— Kredita doduše nema, ali zato ima mnogo prvorazredne stoke, a i Lena Drummond.

— Što to mijenja na stvari?

Elaine ne odgovori na pitanje, već samo reče:

— Ja se više neću boriti, Jibe, naprosto ću pričekati. Kad dospije mjenica, a on mi je ne isplati, Drummondov ranč će pripasti meni. Namire li pravodobno moje potraživanje, imat ću svoj novac. — Pogleda ga. — A što ti namjeravaš?

— Ja ću udariti svim sredstvima... revolverima, noževima, šakama, čak zakonom. Nastavit ću svakako!

— Zar s ljudima sa „C Bara“? Nipošto, Jibel!

— Ne postoje nikakvi ljudi sa „C Bara“, već samo Weldonovi ljudi. Zašto samoj sebi bacaš pijesak u

oči? To su moji ljudi i stajat će uz mene.

— Da, dokle god im možeš isplaćivati nadnice.

— Isplatit ću im njihove nadnice — reče Weldon, uspravi se u stremenima i naruga se: — Imam te, naime, u šakama, gospođice Elaine. Bojiš se razgovarati s Carterom, jer previše znaš i jer vjerojatno ne bi iz svega toga izišla čitava. Sve to nije baš osobito čisto, već je, naprotiv, prilično prljavo i krvavo.

— Što namjeravaš s Todom Lambertom? — zapita Elaine.

Weldon slegne ramenima.

— To je moja stvar. Zašto pitaš? Lambert je posve pouzdan.

— No on ima sestru, Jibe. A toj se sestri dopada Len Drummond. Zgodna je i mudra, a već sam u nekoliko navrata doživjela kako se očijukanje pretvorilo u nešto mnogo veće. Osim toga, Tod će zacijelo porazgovarati s njom. Svaki brat ima potrebu da se povjeri starijoj sestri. Ona bi to mogla reći Lenu Drummond. A što onda?

— Već sam razmislio o tome — reče Weldon, pa je ispitljivo pogleda. — Čini se da se i tebi dopada taj Drummondov momčić, zar ne?

— Kako ti to pada na um?

— Imam oči u glavi.

Weldon savi je cigaretu i duboko udahne dim.

— Danas sam kupio stari posjed »Circle«, Elaine.

— Od koga? — zapita oštro.

— Nasljednici s Istoka ovlastili su Jessa Williamsa da ga proda.

— A što će biti sa zakupom Webu Drummonda?

— Postoji točka koja kaže da se ugovor o zakupu automatski raskida ukoliko se zemljište prodaje.

— Odakle ti novac?

Podrugljivo je pogleda.

— Nije svaka godina sušna. A nešto mi je pozajmio Tod Lambert. To znači da sam sada zemijoposjednik i da sam ovdje pustio korijenje — reče pobjedonosno.

— Ima i drugih krajeva, Jibe.

— Potječem iz siromasne obitelji u Teksasu i svim sam se sredstvima probijao prema gore. Kad sam došao ovamo, odmah sam znao da je to pravo mjesto za mene. A kad sam ugledao tebe, bio sam posve siguran.

— Ovdje će ti iskopati grob.

— Neka bude tako... važno je samo da to ne bude prerano — reče Weldon i osmjehne se.

Elaine ga pogleda i pomisli: Umišljen čovjek, no snažan. Ne mogu ga voljeti jer je suviše sebičan. Njegovo bezgranično častoljublje unastiće ga.

A onda pomisli na Lena Drummonda i Juliju Lambert; osjeti kako je nešto probode u srcu.

XII

Debeli nije navikao na jahanje. Pred kućom naiđe na Webu Drummonda koji ga iznenađeno pogleda.

— Sjaši i ostavi sedlu da se odmore, Williamse — reče on.

Jess Williams ispljune duhansku slinu u prašinu.

— Sjašem li s te životinje, nikad je više neću uzjahati. Kako ti možeš izdržati sa svojim drvenim konjima?

— Oh, posve dobro, poslušni su. No jašeš li ti zato da bi učinio nešto za svoje zdravlje?

— Prodao sam »Circle«.

— Zar zbilja? Kome?

— Jibu Weldonu.

Web zlovoljno primijeti:

— Onda će se zacijelo naseliti ovdje, zar ne? Vjeruje da može do vijeka ostati ovdje. Da, može biti ... ali šest stopa ispod zemlje. Koje ste uvjete ugovorili.

— Ne mogu ti to reći, Webe, obavezao sam se na šutnju.

— Do vruga s tvojom obavezom na šutnju. Hajde, govoril!

— Isplatio mi je u gotovu.

— Koliko?

— Pedeset tisuća dolara.

Web Drummond se zamisli i promrmlja.

— Pa to je hrpa novaca! Zanima me odakle mu.

— To ga nisam zapitao. Važno je da je to dobar novac.

— Ne misliš li možda da bi mogao potjecati iz moje banke?

— Ni to ga nisam zapitao.

Web se nasmiješi pomalo ukočenim odgovorima ovoga čovjeka, a onda reče:

— Onda to znači da moram povući svoje ljude i svoju stoku odande.

— U ugovoru o zakupu tako je određeno.

— Pa dobro — reče Web. — Živio sam i prije nego što sam zakupio »Circle«, a stoku ću moći smjestiti i negdje drugdje.

Jess Williams okrene konja i reče:

— Do viđenja, Webe! Nadam se da ćeš opet biti na vlastitim nogama kad se idući puta vidimo.

Web othramlje do obora gdje su Len i Latigo potkivali jahaće konja.

— Zar si imao posjet, Webe? — zapita Len.

— Da, bio je to Jess Williams, trgovac nekretninama iz Cottonwooda. Prodao je »Circle« Jibu Weldonu, a to znači da je moj ugovor o zakupu prestao važiti. — Dovikne nekom čovjeku preko obora: — Hej, Mike, odjaši preko na »Circle« i kaži momcima da je zemlja prodana. Neka natovare sijeno i prevezu ga do Sunken Cricka.

— Dobro, Webe.

Latigo Jones obriše čelo.

— Nije to nikakva dobra vijest, Webe, a k tome je još ovoga ljeta bilo tako malo kiše.

— Već ćemo nekako izići na kraj — reče Web. — Za mene je samo zagonetka odakle Weldonu pedeset tisuća dolara, koliko je u gotovu položio na stol.

— Što time želiš reći, Webe? — zapita Len.

— Eto, Tod Lambert je radio u mojoj banci, a sada pripada Weldonovim ljudima. Kad je Weldon stigao ovamo, imao je samo dva para starih hlača, a sada se odjednom razbacuje novcem.

— Nekako će se sve objasniti, samo pričekaj — reče Len.

— A ja moram ovuda hramati na tim drvenim štakama ... prokletstvo! — prokune Web i udari jednom štakom o stub.

— Budi radije oprezan s tim stvarčicama — upozori ga Latigo. — Dobrano sam se namučio dok sam ih pronašao.

— Idem u kuću — reče Web. — Neka me vrag odnese ako ću još dulje ovdje stajati i promatrati vas dok radite, i to ono što ja ne mogu uraditi. Pripremit ću dobro hladno piće, do vruga! Kada ćeš izvući kola za gonjenje stoke, Lene?

— Za dva dana.

— Tada ću i ja s vama. Udobno ću se smjestiti u Latigovim kolima, a štake ću uredno položiti pokraj sebe. Što misliš hoće li biti poteškoća, Lene?

Len se zamisli, pa odgovori:

— Dovedemo li stoku u grad, sigurno ćemo je odmah prodati uz najvišu cijenu. U to doba neće biti velika ponuda stoke, ljudi će biti sretni što je mogu kupiti. A možda će nam i kontrolori uskoro reći koliko si zapravo zadužen.

— Stigli su sinoć, a jutros su započeli rad. Saznat ćemo za najviše dva dana. Ali nisi mi odgovorio na pitanje. Računaš li s poteškoćama?

— Za svaki ćemo slučaj ponijeti mnogo municije.

— Weldon će zacijelo udariti — reče Web. — Mnogo je toga stavio na kocku.

Okrene se i othramlje u kuću. Latigo Jones pogleda za njim i reče:

— Te bijedne štake slomit će mu srce.

— Uskoro će opet sjediti u sedlu, vidjet ćeš — uzvratil Len. — Neće dopustiti da stado bude bez njega.

— Bit će to vraška stvar — reče Crnac.

Sa svojim je sumračnim predskazivanjem imao posve pravo i Len se suglasio s njime. A da stvar bude gora, oskudijevali su u ljudima, jer je Web sve izdatke smanjio na najmanju mjeru.

Kasno poslije podne Len i Latigo prekinu s potkivanjem. Nisu više imali potkova. A onda se bace na pripreme za gonjenje stoke. Len napne novo platno povrh kola, a Latigo se pozabavio popravljanjem opreme za konje.

Naposljetku Latigo posljednji put zabode šilom i uspravi se.

— Prokletstvo, zakrčalo mi je u želucu. Netko dolazi!

Len pogleda i ugleda jahača na udaljenosti od kojih dvije stotine metara.

— Poznaješ li ga? — zapita.

— Nalik je na Toma Connorsa. Bio je u gradu. Vidio sam kako je jutros razgovarao s Webom kad je navratio.

Connors zauzda konja pred trijemom i porazgovara s Webom. Kad se oprostio, Web dohramlje do njih s listom papira u ruci.

— Connors mi je donio obračun iz banke. Kontrolori su završili posao. Dugujem svojim dioničarima osamdeset i pet tisuća dolara. A banku mogu opet otvoriti.

— Koliko stoke imaš gore na visoravni? — zapita Len.

— Mislim da ću dobiti oko sto dolara po grlu — reče Web. — A to znači da bismo morali sakupiti osam stotina i pedeset grla. Misliš li da ih ima toliko. Latigo?

— Teško je to reći.

— Što je još rekao Connors? — zapita Len.

— Harry Cartner još traži nekoga kome bi mogao gurnuti pod nos onaj uhiđbeni nalog protiv nepoznate osobe. No za to je dobio jednu vrlo opipljivu dojavu. Kontrolori su ga, naime, uvjerili da je Tom Lambert pronevjerio novac.

XIII

Carter još istoga poslijepodneva odjaše na ranč »C Bar«. Nije žurio; putem je razmišljao. Obori i barake

bili su prazni. Elaine Jordan iziđe pod trijem i ondje se pozdrave.

— Koga tražite ovdje, Harry Carteru? — zapita Elaine.

Carter podigne obrvu.

— Zar baš uvijek moram nekome biti za petama, Elaine? Zar sam možda takav zlotvor u ljudskoj spodobi?

— Oprostite — reče ona sa smiješkom.

Carter ju je poznavao dok je još bila dijete. Na trenutak je pogleda, a onda reče gotovo osorno:

— Lijepa ste žena, Elaine, i kad bih bio dvadeset godina mlađi, pokazao bih koliko vrijedim tim žutokljuncima što jure za vama. Gdje je Tod Lambert?

— Znači da ste zbog njega došli ovamo. Je li to točno?

— Zar sam možda rekao da sam došao zbog njega? Samo sam zapitao gdje je.

— S Weldonom je.

— A gdje je taj?

— To ne znam. Odjahali su oko podneva. Možda na »Circle«. Weldon je kupio ranč, jeste li to znali?

— A što je s vama?

— Kako?

— Elaine, ostavite se glume! Preko ušiju ste uvučeni u tu stvar. Zašto se ne povučete dok je još vrijeme?

— To je moja stvar.

— Ali i moja — reče Carter — a i svih drugih. Budite razumni, djevojko! Nemojte se zavaravati.

Uzjaše konja i potjera ga prema izlazu

— Do viđenja, Elaine.

— Do viđenja — uzvratila ona i pogleda za njim.

Serif pojaše prema ranču »Circle«. Ostavi konja da polagano gazi,

a on stane promatrati pašnjake oko sebe. Krajnje je vrijeme za kišu, pomisli on.

Neki ljudi s ranča »C Bar« napinjali su bodljikavu žicu. Carter zauzda konja i zapita:

— Gdje je Weldon?

— Gore u kući.

Cartera obuzme neodređeni osjećaj da pokušavaju nešto prikriti. Okrene konja i projaše pokraj obora prema kući. Tada ugleda Weldona kako radi pokraj zdenca. Jib pogleda i dovikne mu na pozdrav. Carter kimne i pogleda jamu što ju je Weldon iskopao.

— Gdje je Tod Lambert? — zapita konačno.

— Ovdje ga nema.

— A gdje je onda?

— Ne znam.

— S tobom je odjahao sa »C Bara«, Weldone — reče Carter. — Hoćeš li mi reći kamo je odjahao odavde?

— Što želiš od njega? — zapita Weldon.

— Moram ga uhititi zbog pronevjere.

— Ovamo je došao sa mnom — reče Weldon — a onda je odjednom nestao. Ne znam ni u kojem je smjeru odjahao.

— Tko ga je upozorio? — zapita Carter.

— Upozorio? Na što?

Carter se razgnjevi, no ipak se savlada.

— Imaš doušnika u gradu koji je čuo za uhiđbeni nalog. Dok sam ja bio na »C Baru«, doušnik je odjahao izravno ovamo. I stoga je Lambert mogao umaći. — Oštro pogleda Weldona. — Za mnogim sam se ljudima bacio u lov, Weldone, i prije ili poslije uhvatio sam svakoga od

njih. Uхватit ću i toga Lamberta, možeš se osloniti na to.

— Mnogo sreće! — reče Weldon i nasmije se.

Carter nije potcijenio toga čovjeka. Iza njegove drskosti krila se bezobzirnost, žilavost i surovost. Opasan čovjek!

— Jednoga će te dana netko morati ubiti, Weldone. Možda ću to biti čak ja.

— Već sam pomislio na to.

Carter odjednom osjeti umor. Prečesto je doživljavao nešto slično. No morao je obaviti svoj posao, iako to nije bio nimalo ugodan zadatak.

— Čuvaj se, Weldone — reče Carter.

A onda okrene konja i odjaše. Weldon ga je slijedio pogledom.

Carter pomisli na tamnokosu lijevu djevojku u Cottonwoodu. Sada je on u potrazi za njenim bratom, a možda će biti prisiljen i ubiti ga. Ona će ga zbog toga mrziti, to je sasvim pouzdano. Jadan je to posao. I ni jedan ti čovjek nije zahvalan za to što obavljaš.

Slijedio je svoje sumorne misli sve dok naposljetku nije stigao na Drummondov ranč.

Pošto su zajedno povećerali, Carter pogleda Lena preko stola.

— Imam osjećaj da niste stigli ovamo zato da biste što prije pobili nekoliko ljudi.

— Da, i mene muči taj glupi osjećaj — promrmlja Len.

XIV

Kad je Jib Weldon stigao u Cottonwood, bila je već noć. Pošao je zaobilaznim putem, projahao pokraj

„C Bara“, ali Lamberta tamo nije bilo. Jib zaključio da je prošlo Todoovo vrijeme. Izvršio je svoj zadatak, znao je previše, stoga je bio ne samo suvišan već i opasan.

Grad je bio prazan i miran. Jib ostavi konja ispred hotela i raspita se za Juliju Lambert.

— Nije više ovdje — obavijesti ga službenik. — Sada stanuje u staroj draguljarskoj radnji.

— Što radi tamo? — zapita Weldon i nabora čelo.

— Bavi se šivanjem, a moja žena reče da je čak vrlo vješta.

Weldon mu zahvali i pođe ulicom. Sprijeda, u nekadašnjoj draguljarskoj radnji, sve je bilo mračno; prođe između kuća u stražnju ulicu. Tamo zastane na trenutak i pomisli kako je to zapravo neobično prikladno mjesto da se ubije čovjek. Zraka svjetla dopirala je s prozora stražnje sobe i on pokuca na vrata.

— Tko je? — zapita ženski glas.

— Jib Weldon. Htio bih porazgovarati s vama, gospođice Lambert.

Vrata se otvore i on uđe. Soba je bila mala, ali vrlo udobno namještena. U njoj je vladao neki mekani, ženski ugođaj.

— Znate li tko sam ja, gospođice Lambert?

— Vidjela sam vas na raspravi u sudu. Znate li vi gdje je Tod? Kako mu je?

Weldon ju je nekoliko trenutaka promatrao, a onda reče:

— Ne znam. Stoviše, baš sam se htio raspitati kod vas. Odjahao je u brda jedan sat prije Carterova dolaska.

— Poslije rasprave više ga nism vidjela.

— Ma gdje bio, dobro mu je, gospođice Lambert — reče Weldon umiljavajući se.

Osjeti laknuće i njegova napetost popusti. Nikako neće noćas probuditi Cottonwood svojim revolverskim hicima.

— Budem li što čuo o njemu, reći ću vam.

— Možda je već napustio zemlju.

»Onda ga neću morati ubiti«, pomisli Weldon, a naglas reče:

— Nadajmo se, gospođice Lambert. Hoćete li ostati u Cottonwoodu?

— Samo dok saznam za Toda ili dok ga ne uhvati Harry Carter.

— Ne bih želio biti zhatizeljan, no Tod mi reče da ste učiteljica.

— Da, ali ovdje već postoji jedna učiteljica... a i kad je ne bi bilo, zaciijelo ne bi zaposlili sestru zločinca za kojim se traga. A nešto čovjek mora raditi. Ne mogu naprosto samo sjediti i razmišljati.

— Tod je sebi dopustio da ovdje učini doista glupu stvar — reče Weldon.

— Jeste li sigurni — zapita Julia — da ste vi posve nevini u svemu tome?

— Tod je muškarac i mora znati što radi. Konačno, nitko neće uhititi mene, već njega. Posljednjih ste dana zaciijelo čuli mnoga ogovaranja, a čut ćete ih još više. Što je u tome istina, a što nije, morat ćete prosuditi sami, gospođice.

— Tod je uprljao ruke zbog vas — reče Julia.

— Možete li to dokazati? — upita Weldon i spoji vrškove svojih dugih tankih prstiju. — Šala je samo šala! Ali zašto ne podete kući i ne zaboravite sve to?

— Zar ozbiljno mislite da bih to mogla? — upita s prizvukom poruge u glasu. — Zar sjećanje možemo jednostavno uključivati i isključivati kako se kome sviđa? Ne, ostajem ovdje sve do kraja... sve do mog ili Todovog kraja. A ponekad se nadam da ću biti ja prva.

— Ne govorite gluposti — strogo će Weldon.

Riječi ionako nisu imale za njega nikakva značenja. Važna su djela. A vrijeme je protiv njega. Dokle je god Tod Lambert na slobodi, opasnost visi u zraku. Oprosti se i iziđe u mrak.

Na kraju uličice odjednom jedan čovjek iziđe iza neke zgrade. Bio je to Harry Carter.

— Mislio sam da bi ti mogao znati gdje je Tod Lambert, pa sam te slijedio. No i posjet njegovoj sestri mogao si prištedjeti da si prethodno došao k meni.

— Možda si ga uopće nisam htio prištedjeti. Julia je lijepa žena.

— Ali i pristojna — naglasi Carter.

— Tvoje dobre savjete možeš zadržati za sebe — progunda Weldon.

Pođe k svome konju, uzjaše ga i napusti grad. Njegov posjet Cottonwoodu nipošto nije bio uzaludan. Budući da Carter, a ni Julia, nisu znali gdje je Tod, tajna je do sada sačuvana.

Odjaše na »C Bar« i naloži stražaru pokraj obora da Toda pošalje k njemu na »Circle« ako se pojavi. Weldon je imao namjeru provesti noć na svome ranču.

U kući na ranču »Circle« gorjelo je svjetlo. Weldon uđe, a Ike podigne pogled sa svojih karata.

— Što si uradio, Jibe? — zapita debeli.

Weldon strese glavom, sjedne, neko je vrijeme promatrao debeljka kako slaže karte, a onda zadrijema.

— Netko dolazi, Jibe — odjednom prošapće Ike.

Weldon naglo ustane, oslušne, ali ništa nije čuo. Otvori usta kao da će nešto reći, no tada se šum ponovi. Suškanje ispod prozora. Kao da se netko napolju šulja. Svaki mišić u Weldonovu tijelu se napne. Odjednom se otvore vrata, a Tod Lambert uđe s revolverom u ruci.

— Ima li još koga ovdje? — zapita on.

Weldon uzdahne.

— Ne, samo nas trojica, Tode.

Tod stavi revolver u korice i pođe prema ormaru s hranom.

— Gladan sam poput medvjeda — reče on. — Carter je lisac, kažem vam! Kad jednom nanjuši trag, vraški je teško otresti ga se.

— No očito si ga se otesao, jer sam ga večeras vidio u Cottonwoodu — reče Weldon.

— Nadam se da te nije slijedilo ovamo? — brzo zapita Tod.

— Valjda imam oči u glavi.

Lambert se žestoko zakašlje i pri tome se gornjim dijelom tijela nagne prema naprijed. Kad je prestao kašljati, na hrptu ruke bilo je krvi. Obriše ruku o hlače, a onda dohvati vreću i napuni je kruhom i dimljenim mesom. Halapljivo strpa komad kruha u usta.

— Gdje ti je konj? — zapita Weldon.

— Straga kod klanca. Odmah ću otići Jibe.

— Kam baš?

— Gore u planine. Ponekad ću svratiti. Možda ću na neko vrijeme

otići u Wyoming dok trava ne pokrije cijelu tu stvar.

Weldon pogleda Ikea i neprimjetno kimne.

— Potrebno mi je nešto novaca Weldone — reče Tod.

Weldon izvuče svitak novčanica iz džepa i dobaci mu ga. Svitak je bio prilično debeo i Lambert ga žustro dohvati.

— Znao sam da nećeš dopustiti da umrem od gladi, Jibe.

— Za prijatelja ću učiniti sve, Tode. Bude li ti opet što potrebno, kaži mi. Samo, drži jezik za zubima, a kad se sve smiri, dobit ćeš svoj dio... ne zaboravi to!

— Hvala, Jibe! — reče Tod i okrene se da pođe.

Ike ustane i pođe za njim do vrata. Tod potrči preko mjesečinom obasjanog dvorišta kako bi što prije bio u zaštiti grmlja.

— Naprijed sadal — reče Jib i pogleda Ikea.

U idućem trenutku debeljko je već imao revolver u ruci: hitac odjekne kroz noć. Tane pogodi Toda u leđa. Ovaj padne. Drugi hitac zbog toga promaši. No treći opet pogodi. Tod Lambert krikne i zakotrlja se po tlu.

Weldon također zapuca.

— Prokletstvo! Prekasno si pucao — reče Weldon i potrči.

Kroza topot koraka začuje kako se nešto sunovratilo, a onda uz mukli udarac palo na dno klanca. Zastane i reče:

— Pao je niz strminu.

— Dva sam ga puta pogodio... znam to posve pouzdano — reče Ike i priđe mu.

A onda pođe k strmini i pogleda dolje. Tada uzme konja za uzde, a Weldon pokupi razbacane živine

namirnice što su ispale iz vreće prilikom Todovog pada.

— Gotov je — reče Ika.

— Jesi li siguran?

— Dakako? Bio je to puni pogodak. Viknuo je. A to znači da je teško ranjen i da ga je vlastita težina povukla prema naprijed.

Oslušne na trenutak, no u tamnom dnu klanca nije se ništa pomaklo. Strese glavom i ponovi:

— Gotov je, sigurno!

— Ionako ga nikada nećemo pronaći u onoj guduri.

Weldon se ozlovoljeno zamisli. Možda je sve pošlo krivim putem a možda i nije.

— Čak kad bi u njemu još i bila iskra života, bez konja se nikako ne bi izvukao. Jadni je glupan odmah povjerovao da sam mu dao pravi novac...

— Novinski papir uvijen u novčanicu od pet dolara — naceri se Ika.

XV

Još prije svitanja kauboji su bili spremni za odlazak na visoravan. Sve do maloprije vladao je naoko nerazmrsivi metež ljudi, konja, sedla, opreme i kola, no onda se sve sredi kao nekim čudom i svaki je čovjek imao svoj točno određeni zadatak. Len je bio šef, no znao je da će Latigo morati preuzeti dobar dio njegovih dužnosti jer se u ovom kraju nije baš bogzna kako snalazio.

Poći će tako daleko na sjever dokle će god nailaziti na stoku; Latigo je pretpostavio da će stoke biti sve do South Creeka, rječice južno

od kanadske granice. South Creek će koristiti kao polaznu točku i oдавде će stoku polagano goniti prema jugu sve do ranča. Kako su raspolagali s malo ljudi, pokušat će uvijek po dva-tri dana ostati na istom mjestu, kako bi izbjegli mučno svakodnevno podizanje i pospremanje logora.

Web Drummond je sjedio u spavaćim kolima na jednoj vreći za spavanje, žvakao duhan, tiho proklinjao svijet i pri tome se smijao od uha do uha.

— Hej, kauboju — dovikne Lenu — hoćemo li naposljetku?

— Dakako, Webe! — uzvratila Len i nasmije se. — Samo uvijek s mirom.

Dao je posljednje upute, a onda podigao ruku. Latigo Jones zapazi taj znak i prasne bičem. Zaprega povuče tako snažno da je Web pao sa svoje vreće, za spavanje. Prašina se uzvitla ispod kotača i kopita; kolona vozila pokrene se prema sjeveru u pravcu planine.

Len je jahao posljednji. Zaustavi konja pokraj barake i reče starcu koji je tamo stajao:

— Dobro pripazi na sve, Charley. Ljudima pokraj sijena na Cabin Cricku rekao sam da svake večeri pošalju ovamo po dvojicu. Otvorite oči, a oružje neka vam uvijek bude spremno za paljbu. Dogodi li se što, obavijestite me.

— Dobro, Lene.

Potjera konja kasom kako bi stigao kolonu. Presjekli su dolinu i stigli do prvih brežuljaka. Len gurne šešir na zatiljak i pogleda prema suncu. Iako je još bilo rano, žega se već osjećala. Sve je slutilo na vrući dan. Ta ga se misao neugodno dojmila, jer će pri takvoj žezi sakupljena sto-

ka brzo izgubiti na težini. Osim toga, moguće je da su se isušile bare s vodom, pa će to još više otežati gonjenje.

Što su se više uspinjali, teren je postajao sve teži. Kauboji su napredovali polagano. Latigo je prešao na konja i vodio kolonu; pronalazio je najprohodnije putove između brežuljaka.

Namjeravali su provesti noć na Buggy Creeku i idućeg dana oko podneva stići na South Creek. Jahači će se tada razići u krugu i sakupiti stoku. Činilo se da ipak nema previše stoke u ovome kraju, no svaka-ko će je biti dovoljno da se za nju dobije potrebna svota.

Len se odvoji i pojaše poprijeke vrhovima brežuljaka. Oko podneva kolona se zaustavi pokraj izvora na tri milje udaljenosti ispod njega. Pronađe izvor u stijeni i izvadi kruh i dimljeno meso iz torbe na sedlu. I dok je njegov sivi konj pasao travu oko izvora, Len sjedne u sjenu stijene i pojede. Bio je zadovoljan sa sobom i sa svijetom; obuzme ga osjećaj neobične sreće.

Zavali se i sklopi oči. Posljednjih su se dana stvari razvijale silnom brzinom i sada mu dopre do svijesti da je zapravo neprestano u opasnosti. Tada mu padne na um da se Tod Lambert vjerojatno sakrio negdje u brdima, ukoliko ga u međuvremenu nisu uhvatili i ubili.

Ustane i uzjaše. Duboko dolje ugleda kolonu što se također pokrenula. Konj je postajao umoran i Len mu dopusti da se kreće kako želi. Ogleda se za stokom i ustanovi da je u dobru stanju, ali posve podivljala. Ljudi su je jednom uhvatili i loše postupili s njom, pa stoka nije mogla to zaboraviti.

Pogleda prema suncu. Zastjelo su već četiri sata. Kolona je stekla ne baš neznatnu prednost i sada je više nije vidio. Slijedio ju je bez žurbe. Kad je stigao na Buggy Creek, kola su se već nalazila pod jednom stijenom, a kauboji su načinili obor od debele užadi. Kad je dojahao do njih, ljudi su sjedili u sjeni i šutke mu kimali. Zega je bila nesmiljena i bili su posve iscrpljeni. A osim toga, o čemu da razgovaraju?

XVI

Kad je Tod Lambert došao k svijesti, noć je već gotovo prošla, a u zraku se osjećala jutarnja hladnoća. Svijet je oko njega bio posve siv; tek je pomalo počeo shvaćati da sviće. Bio je to dugi pad; imao je osjećaj da mu je neki čelični pojas stisnuo prsni koš, tako da mu je svaki udisaj nanosio veliku bol. Sklopi oči i stane se u mislima vraćati prema natrag. Od pojedinih djelića nastane potpuna slika i ogorčenost se podigne u njemu.

No tu raskoš sada nije mogao sebi dopustiti. Sakupi svu snagu svoje volje; iako mu se vrtjelo u glavi, iako je bio do krajnosti iscrpljen, uspije mu sjesti. Drhtao je od naprezanja; nasloni se leđima na stijenju. Kad je nakon stanovitog vremena opet otvorio oči, bilo je gotovo posve svijetlo i znao je da mora postupati brzo. Jib Weldon ga je ne samo zaobišao već ga je pokušao i ubiti; samo je čudom ostao živ. Weldon nije mogao pouzdano znati je li

mrtav ili nije, a kako se već razdalo, doći će on i lke i potražiti ga.

Uz nova doista nadljudska naprezanja podigne se na noge. Koljena su mu drhtala, oblije ga znoj, a boli osjeti još žešće. Bilo bi besmisleno vraćati se na mjesto gdje je ostavio konja, jer ga je Weldon zacijelo u međuvremenu odveo. Revolver je izgubio u padu; zacijelo ga ne bi pronašao ni kad bi ga potražio. Rana na leđima bila je pokrivena krastom; nadao se da neće opet prokrvariti. Šipražje je bilo visoko, no divljač je tu i tamo načinila staze što ih je Tod sada slijedio. Bio je to težak pothvat i Tod se morao nekoliko puta zavući u grmlje kako bi se odmorio. Svaki je put vjerovao da više neće moći na noge.

No nečuvenom upornošću i tvrdoglavošću uvijek se ponovno dizao. Znao je: Weldon ima bolje karte u ruci i sada je pokupio njegov ulog kao dobit. Ta ga je misao izjedala; tjerala ga je u hladni bijes iz kojega se rodila potrebna snaga. Sada je imao samo jedan cilj, a to je bio Harry Carter. Carter je iskusan traagač i uhvatit će Weldonu kad-tad. Samo, Carter je u Cottonwoodu, to jest na milje daleko.

Klekne u mali potok i dopusti da mu voda poteče licem. Bio je to ugodan osjećaj, voda ga je hladila i osvježavala. Popije nešto vode i osjeti glad. Njegov posljednji obrok bio je komad kruha što ga je pohlepno progutao na ranču »Circle«. Rado bi se još dulje zadržao u potoku, no uskoro će biti vruće, a on mora nastojati da stigne što dalje.

Bilo je posve nemoguće čak poželeti pješice stići u Cottonwood. Udaljenost je prevelika. Potrebam mu je konj i oružje, jer je Weldon

već zacijelo upozorio svoju družinu i naide li na kojeg čovjeka sa »C Bara«, izgubljen je. Tek što je dovršio tu misao, na um mu padne rješenje.

Dva sata poslije toga zastane u šipražju i stane promatrati kolibu što se pojavila pred njim. Procijeni vrijeme: oko pola šest. Tanak stub dima, što se jedva nazirao nasuprot suncu na izlasku, dizao se iz dimnjaka. Koliba je bila izgrađena od debala topole, a djelovala je zapušteno.

Staja je bila mala i posve jednostavna. Iza nje se nalazio obor s oko pedeset ovaca.

Dva psa, kojih se rasa ne bi mogla odrediti, spavala su pokraj vrata. Nisu ga ni zamijetili kad se ušuljao u staju. Tu se nasloni na zid, potisne kašalj i pričekava da mu se oči naviknu na polumrak.

Konačno spazi dva konja, dvije mršave životinje. Promatrali su ga bez ikakva zanimanja. Konj je tu, ali gdje da pronađe pištolj? Ogleda se, ali u staji nije mogao ugledati nikakva oružja.

Opet pođe k vratima i pogleda prema kući. Spopadne ga kašalj, no uspije ga prigušiti. Tada pođe prema kolibi.

Psi zalaju. Iz kolibe se javi muški glas:

— Pete, Jack, smirite se!

No psi su i dalje lajali.

Na vrata iziđe mješanac visoka rasta, ali pomalo pognut od starosti. Ugledavši Toda, žustro zapita:

— Što je, Tode?

— Pucnjava, Hank.

— Weldon, zar ne? — zapita čovjek.

Tod padne na stolac i objema se rukama uhvati za glavu. Obuzme

ga vrtoglavica. ne uspije mu savladati je snagom volje.

— Nitkovi su mi zatjerali dva taneta u tijelo, no umakao sam im unatoč tome. Potreban mi je konj, Hank. Moram do Cartera.

Mješanac klekne pokraj njega i vješto mu skine košulju. Pogleda rane i progunda:

— Jedno ti je prošlo kroz pluća, a drugo ti je slomilo nekoliko rebra.

— Čovjek može izdržati silne boli — reče Tod — ali kad one prijeđu mjeru, više ne osjeća ništa.

Hank mu naliže kave u lončić. Tod je polagano ispijao i jeo priprosti kruh. Boli malo popusta, no umor se pojača.

— Pomozi mi u krevet, Hank — zamoli ga.

Čovjek ga odvede do postelje i reče:

— Weldon te zacijelo traži, Tode.

— Ne vjerujem. Zacijelo misli da sam mrtav dolje u klanecu... negdje u šipražju... No ti se moraš čuvati, Hank. Sazna li Weldon da si mi pomogao...

Mješanac mu uzvratil posve mirno:

— Odlazim odavde, Tode. Odvest ću ovce u koji drugi kraj. Weldon neće posumnjati u mene, a učini li to, ubit će me. Moram te napustiti.

Tod shvati i kimne.

— Samo mi ostavi konja. To je dovoljno.

Tada se okrene k zidu i zaspi.

Prvi se put probudi nakon deset sati. Bio je sam; no nije to zamijetio. Bio je u vrućici. Tada ga opet obuzme san. Kad se drugi put probudio, bio je mrak. Tijelo mu je gorjelo od vrućice. Nije se zavaravao u pogledu svog beznadnog sta-

nja; znao je da nema nikakvih izgleda... no ipak mora do Cartera! Ležao je i čekao dok naposljetku nije svanulo.

Teka nije imao, no silno je žedao. Pohlepno popije ustajale mlake vode iz vedra. A onda se odvuče do staje i pronađe osedlanog konja. Istodobno zapazi prazne jaslje.

Zapita se zašto Hank nije ostavio konju sijena, no onda mu padne na um da je dugo spavao i da je konj u međuvremenu sve pojeo. Izgubio je svaki osjećaj za vrijeme; nije znao je li prošao jedan, dva ili više dana.

Odvede životinju do potoka, napoji je i pomisli obeshrabreno: »Sada imam konja, puška je u sedlu, ali do Cottonwooda je više od četrdeset milja...«

S mukom se popne u sedlo i potjera životinju; gornji mu se dio tijela opusti prema naprijed...

XVII

Weldon odjaše do sjenika i naloži predradniku da mu ljudi budu u pripravnosti za svaki slučaj. A onda krene prema »C Baru«. Kad je stigao tamo, Elaine je upravo nosila vedro vode sa zdenca. Weldon ostane u sedlu; nije se ni potrudio da joj pomogne.

— Gdje si bio? — zapita ga ona.

— Na »Circleu«.

— Znači da raskidaš sa »C Barom«, zar ne?

— Da.

— Postigao si što si želio i sada me napuštaš?

— Sama si me otjerala, nije li tako? — podsjeti je on.

— Ipak si rekao...

— Čovjek se može i predomisliti.

— Poslužio si se »C Barom« kako bi ovdje u dolini pustio korijenje — spočitne mu ona — a sada, kad je došlo do neprilika, naprosto ćeš nestati.

— Baš tako!

— A što meni sada preostaje? — zapita ona i ne ostavi mu vremena za odgovor. — Reći ću ti, Weldone, meni preostaje samo prezir susjeda zbog odvratnosti što si ih ti počinio sa svojim ljudima. Osim toga mi preostaje i gorčina zbog toga što sam jednom ozbiljno pomišljala na tebe. A sada sam naposljetku slobodna i čista. Uprljao si samo sebe. Što još tražiš ovdje?

— Samo bih uzeo svoje stvari.

Razmisli da li bi joj rekao za Lambertovu smrt, no onda zaključ da je bolje prešutjeti to. Ionako je već previše znala i nije potrebno da sazna išta više. Pođe i uzme svoje stvari iz barake. Pošto je svežanj smjestio iza sedla, odjaše u Cottonwood.

Putem razmisli o Todu Lambertu. Na pomisao da je mrtav osjetio laknuće. Time se niz problema riješio sam od sebe. No s druge pak strane nikako se nije mogao osloboditi male žaoke što ga je neprestano izjedala: je li Tod doista mrtav ili je možda na neki tajanstveni način umakao. A ako je živ, progovoriti će...

Ali ne! To nije moguće. On i Ike pretražili su jutros guduru i pronašli mnogo krvi. Sipražje je pregušto. On zacijelo leži negdje dolje, u divljini — i time je stvar završena.

No žaoka je ostajala.

Kad je Weldon stigao u Cottonwood, Carter je netom izišao iz pošte. Weldon ga pozdravi, a Carter ga prodorno pogleda:

— Jesi li u međuvremenu vidio Lamberta?

Weldon sjaše s konja.

— Nisam — reče on. — A ti?

Carter strese glavom.

— Možda je prešao preko granice — reče Weldon.

Izdrži Carterov pogled i zapita se koliko Carter zna. No odmah odgovori sam sebi da ne može ništa znati; u najbolju ruku, može samo sumnjati.

— Ne vjerujem — reče Carter.

— Zašto ne? Slobodan je i vjerojatno ima mali imutak uza se. Osim toga je mlad i može poći kamo želi.

— Jedno si zaboravio — uzvrat Carter.

— Što?

— Njegovu sestru.

— Mislim da nisu baš osobito bliski.

Carter kimne i nastavi:

— Ali postoji još nešto što bi ga zadržalo, a to si ti.

— Zašto ja?

— Pripada tvojim ljudima i bio ti je prijatelj.

— Ja ga nisam vidio! Misliš li možda da lažem?

— Neću zasad prosuđivati o tome.

Weldon osjeti kako se gnjev podiže u njemu, tako žestok gnjev kakvog već dugo nije osjetio. No skupljao se u njemu već dugo. Istina, šerif nije bio drzak, ali je bio jak i to razdraži Weldona. Carter je prozreo Weldona; uživao je u njegovu gnjevu. Jednoga će dana obračunati s njim, posve pouzdano!

Weldon krene ulicom, uđe u salun, ali se ne zadrži u njemu, već odmah izađe kroz stražnja vrata u uličicu, a onda pođe njome do Julije Lambert. Kako nitko nije odgovorio na kucanje, uđe, prođe kroz sobu, a onda zakorači u radnju. Julia je sjedila pokraj prozora i šivala.

— Što želite, gospodine Weldone?

Odgovori joj gotovo grubo:

— Moram razgovarati s vama.

— Moji kupci obično ulaze na prednja vrata. A u stan ne ulaze bez pozivala — reče ljutito.

— Idem kuda mi se sviđa — reče on, nasmiješi se i doda prijaznije: — Zao mi je što sam ušao na taj način, ali ne bih želio da me tko vidi kod vas. Jeste li što čuli o Todu?

— Nisam, a vi?

On strese glavom.

— Mislim da je prešao preko granice. Tome se barem nadam... zbog njega i zbog vas.

— Mene možete mirne duše izostaviti iz vaših misli.

— Oštri ste — reče on.

Ona je šutke šivala dalje. U njoj je bilo nečeg tajnovitog što ga je privlačilo. Weldon pomisli: »Ne pravi gluposti, Jibe, previše je toga na kocki.« Naglas reče:

— Dođe li, obavijestite me. Ali ne govorite ništa Carteru, jer će Tod inače završiti u zatvoru. Moramo ga nagovoriti da napusti zemlju.

Julia ne odgovori ništa, a Weldon izađe. I to je sada obavljeno. Sada, dakle, samo on i Ike znaju kako je Tod završio. Pomisli na Ikea. Debeljko zna mnogo štošta, no sigurno će držati jezik za zubima, jer će inače naprtiti sebi teško breme na vrat.

Weldon nije znao što da započne; stajao je u salunu i pogledavao kroz prozor. Carter projaše ulicom u smjeru doline. Weldona to nimalo ne uznemiri.

Naposlijetku se zaputi na »Circle«. Putem se zadrži u logoru Smoke-Pine i povede trojicu svojih ljudi. Kad su se približili ranču, Ike je bio sam u kući, s puškom u ruci.

— Čini mi se da si malo nervozan — reče mu Weldon i nasmije se.

— Carter je poslije podne bio ovdje.

Weldon naglo podigne glavu.

— Što je htio?

— Tražio je Toda Lamberta, dakako! Znaš li, Jibe, taj mi se momak ne sviđa. Previše njuška naokolo. Pričekat ću povoljnu zgodu i...

— Možda će to biti prije nego što misliš — progundā Weldon.

— Nadajmo se, Jibe — reče Ike, pa pogleda ostalu trojicu. — Visi li večeras nešto u zraku?

— Osedlaj konja! — naloži mu Weldon.

Ike pođe k oboru, a ostali uđu u kuću. Weldon ih opskrbi mecima za puške i revolvere.

— A što je s hranom? — zapita jedan od ljudi.

— Imamo dovoljno vremena i ne moramo krenuti prazna želuca — uzvratī Weldon i zavalī se u stolcu.

Ike se pobrinuo za večeru. Kretao se izvanredno polagano, no ishod njegovog rada bio je doista dobar. Weldon reče:

— Prokletstvo! Zašto taj čovjek nije žena? Oženio bih se s njim samo zbog kuhanja!

Poslije jela uzjašu konje i potjeraju ih za Jibom koji je načinio velik luk. Sumrak prijede u mrak, izađe

injesec. Debeljko pritjera konja do Weldonova i zapita:

— Kamo ćemo, Jibe?

— Drummondovi su na visoravni, sakupljaju stoku. Ne vjerujem da je mnogo ljudi ostalo na ranču; povrh toga, većina ih je kod sijena.

Ike se zavalj u sedlu i kimne.

— Shvaćam — promrmlja on.

XVIII

Kraj je bio doista negostoljubiv. Žega i oblik tla tjerali su u očaj ljude, a podjednako i konje. Naposljetku stignu do South Creeka i kolona se zaustavi. Goniči se razidu i pročešljaju predjele uz kanadsku granicu. Pojavi se prva stoka.

Uvečer su već okupili prilično stado, a radili su tek jedno poslijepodne. Len dojaše u logor sav prašnjav i žedan. Pošto se napio, zapita kuhara za Weba.

— Tamo je dolje — reče kuhar. i pokaže prema jahačima koji su stado držali na okupu, na otprilike četvrt milje udaljenosti od rijeke.

Len nabere čelo i potjera konja prema ljudima. Web je sjedio u sedlu; štake je privezao na sedlo.

— Neka me vrag odnese! — reče Len. — Otkada si toliko porastao da možeš sam u sedlo?

— Od podneva — reče Web.

— Budi oprezan — upozori ga Len.

Latigo Jones im se približi sa zlovoljom na licu. Len ga pošalje do kola da donese jelo. Kad se vratio, razvrstaju stado. Krave s teladi puste, a goveda od tri godine naviše sadrže u stadu.

— Koliko ih je, Webe? — zapita Len.

— Ne baš mnogo.

— Možda ćemo morati pokupiti i dvogodišnja grla, inače ih neće biti dovoljno. Vidjet ćemo kako će se stvar razvijati na jugu. A sada podimo do kola, Webe. Latigo i ja preuzet ćemo prvu stražu. Druga dvojica neka nas smijene za četiri sata.

— I ja ću preuzeti jednu stražu — reče Web i odjaše.

Latigo pogleda za njim, a onda će tiho Lenu:

— Nemoj mu dopustiti noćnu stražu, Lene. Istina, mnogo priča, ali nije baš veoma otporan.

— Već ćemo ga odvratiti od toga — odgovori Len.

Životinje su bile prilično nemirne, a tu i tamo pokoja bi pokušala napustiti stado, ali ipak bez uspjeha.

Sutradan oko podneva blo je završen posao u predjelu South Creeka. Satjerali su u stado nešto više od stotinu grla... ne baš mnogo, no životinje su bile dobro uhranjene, teške.

Sada se sve pokrene prema jugu, prema širokoj dolini udaljenoj otprilike petnaest milja. Kraj je bio pitomiji, no žega je zato bila gotovo nesnošljiva. Osim toga, voda u ovom kraju nije bila pitka, pa se stoga život ljudi i stoke pretvarao u mučenje.

Do večeri su sakupili prilično stado. Nakon razvrstavanja nove su se životinje pridružile onima iz prethodnog dana koje su se u međuvremenu nešto smirile.

Odmah nakon toga započnu neugodnosti. Nisu imali sa sobom dovoljno potkova za sve konje, pa su nepotkovani konji počeli hramati.

Latigo Jones opiše položaj s nekoliko oskudnih riječi:

— Potrebne su nam potkove, Lene.

Len kimne i nastupi noćnu strazu. Žega je malo popustila jer se nebo naoblačilo. Postane hladno; iako je nastupio jutarnji sumrak, bilo je manje svjetla negoli inače u to doba dana. Drugi stražar dojaše do njega.

— Sve sluti na kišu, Lene.

— Još bi nam samo to manjkalo — uzvratila Len prilično razdraženo.

Čini se da se sve urotilo protiv njih. Žega je pritislula ljude i konje, stoka je postala divlja, tako da se još više osjećao manjak ljudi. A sada još i kiša! Kad je stigao u logor, počele su padati prve kaplje.

— Nastat će pakao — promrmlja Latigo.

— S time možeš računati — reče Web. — Kad nebo ovdje u Montani izgleda tako, onda će zacijelo doći do proloma oblaka. Što se hrane tiče, to je posve dobro. Trava je prilično kratka i suha.

— Sve je to lijepo i dobro, no što će biti s nama? — zapita Latigo.

— Naš veliki problem jesu potkove — reče Web i pogleda Lena. — Misliš li da su u gradu u međuvremenu nabavili potkove?

— Zapravo su morali. Danas poslije podne odjahat ću u grad i povesti jednog tovarnog konja.

— Učini tako — reče Web.

Kiša je postala jača, no ipak to nije bio prolom oblaka, već samo nešto jači i uporniji pljusak. Sakupljanje stoke bilo je zbog toga gotovo posve nemoguće. Raskvašeno tlo pretvorilo se u pravu opasnost za konje i jahače, pogotovu pri većim brzinama. Sada su goveda bila u

prednosti, jer su ostrim papcima nalazila dovoljno čvrstog oslonca u tlu.

U ovom je kraju bilo više stoke. Sišla je s brežuljaka, jer je u dolini rasla sočnija trava. No zbog kiše životinje će se opet vratiti na veće visine, a to znači da ih valja sakupiti prije nego što se rasprše u nepriступaćnom području.

Ljudi su odvezli kola na nešto povišeni zaravanak, no i tamo je bilo mokro. Pili su vruću kavu i proklinjali vrijeme i divlju stoku. Dolina je posivjela u kiši, a vjetar je brisao brežuljcima.

Unatoč svim tim neugodnostima i preprekama, sakupili su mnogo stoke; međutim, kako nije bilo dovoljno ljudi, u podne su morali prekinuti posao. Sutradan će stići četvorica sa sjenika da im pomognu. Ljude to pomalo utješi.

Len odjaše preko vrhova brežuljaka i potjera stoku prema dolje. Kiša je lijevala kao iz kabla; morao je čvrsto zauzdati konja kako bi očuvao i sebe i životinju. Nije to bio samo težak već i opasan posao.

Latigo Jones je bio nešto niže; stoku što bi je do njega dotjerao Len on je tjerao dalje u dolinu.

Len potjera konja k njemu i reče:

— Bit će najbolje da se zaputim u grad i donesem potkove.

— Da, to bi bilo dobro — uzvratila Latigo, a onda ga pogleda i zapita: — Da pođem s tobom?

— Hvala, uradit ću to sam.

— Weldon je opasan i misli vraški ozbiljno — upozori ga Latigo. — Ne zaboravi to!

— Neću, Latigo — uzvratila Len.

Len odjaše i uskoro se još vidio samo njegov obris kroz sivu kišnu zavjesu. Golemi Crnac pogleda za

njim i odjednom nešto zapazi. Kad je Len nestao, Crnac proguta slinu i reče glasno i srdačno:

— Davo neka te nosi, Jibe Weldon!

Tada okrene konja i nastavi posao goniča.

Kad se poslije vratilo u logor, ugleda ljude sa sjenika.

— Mislio sam da ćete stići tek sutra ujutro — iznenađeno reče.

— Jib Weldon je prošle noći posjetio ranč — obavijesti ga Web.

— Što se dogodilo? — zapita Latigo jednoga od ljudi.

— Nitkovi su spalili gotovo sve. Staju, sušu i gotovo cijelu kuću.

— Jeste li mogli jasno prepoznati Weldon?

Čovjek strese glavom.

— Bilo je pretamno, a i sve se to dogodilo tako brzo. No to je mogao učiniti samo Weldon. Tko bi drugi?

— Dakako, on je to bio — suglasi se Crnac, a onda će Webu: — Kad bismo imali čvrstih dokaza da je to doista bio Weldon, mogli bismo dati izjavu pod zakletvom i Harry Carter bi ga mogao uhititi.

— Ali nemamo nikakva dokaza — s gorčinom uzvratu Web.

— Je li tko povrijeđen? — zapita Latigo.

— Mrtvih nije bilo, samo je nekoliko Drummondovih ljudi zadobilo ogrebotine. Weldonova družina nije nikoga ubila, iako je došlo do žestoke pucnjave. — Latigo zlovoljno kimne.

— Len će tu priču čuti najvjerojatnije dolje u Cottonwoodu, Webe, a ja smatram vjerojatnim da će tada posve sam krenuti na Weldon. Bila bi to vraški vruća stvar; Weldon ga zacijelo očekuje. Ne mi-

slis li da bih ja morao odjahati dalje i pripaziti na njega.

Web Drummond kimne.

XIX

Len je jahao prilično brzo. Kad je stigao do brežuljaka ispod planine, kiša je nešto popustila. Len pogleda prema nebu što je još bilo zastrto debelim oblacima i ponada se ljepšem vremenu.

Kad je stigao do rijeke, opet zakliže. Milk River je nabujala i vodene mase tromo su se valjale kroz dolinu. Doduše voda je bila duboka samo konju do trbuha, ali danas će morati plivati.

Len odveže tovarnog konja, a onda ga bičem natjera u mutnu vodu. Životinja se uplaši i propne, no Len je nesmiljeno potjera u rijeku vlastitim konjem. Životinja se naposljetku pokori, zagazi u struju i zapliva prema drugoj obali. Len pomisli da ionako ne može biti mokriji nego što jest. Obode konja. Za trenutak se nađe u vodi i zaplivaaju za tovarnim konjem.

Kad su stigli na drugu obalu, Len prvi put sjedne na stijenu i izlije vodu iz čizama. Životinje su u međuvremenu pasle oskudnu travu.

Oko sedam sati stigne u Cottonwood, moka do kože. Kiša je kapala sa stabala, a toplo svjetlo svjetiljki iza prozora pobudi žestoku zavist u Lenu. Ljudi su tamo sjedili u suhome, nisu imali nikakvih briga, niti im je bilo potrebno oružje. Kreveti su im bili čisti i suhi, dok je njegova postelja gore u logoru vlažna i prijava. Ne odmah odbaci tu

misao i pogleda u trgovinu. Svjetlo je još gorjelo. Len uđe, a vlasnik trgovine ga iznenađeno pogleda.

— Mislio sam da ste gore u planinama?

— Jesu li stigle potkove? — zapita Len.

— Jesu, straga su u jednom sanduku. Hoćete li ih uzeti sve?

— Mogli bismo ih strpati u dvije vreće — reče Len.

Podijele potkove, a vreće natovare na konja. Len odvede životinje do staje za iznajmljivanje. Starac ga pogleda zamagljenih očiju. Bio je potpuno pijan i posve nesiguran na nogama. Lenu ponudi piće, a ovaj prihvati sa zahvalnošću. Piće ga ugodno zagrije. Starac ga pogleda sa zadovoljstvom, a onda sjedne na tlo, nasloni se na zid i u slijedećem trenutku zaspi s glavom na grudima. Len je upravo hranio svoje konje kadli dotrči vlasnik trgovine i reče:

— Bit će najbolje da dođete k meni na večeru, Drummonde.

— Hvala vam, doista lijepo od vas, ali imam drugačije namjere. Možda drugom zgodom.

Zajedno pođu do ugla. Kiša je još sada samo rosila, no podigao se prilično jak vjetar. Len pođe prema radnji Julije Lambert. Pred radnjom je stajao konj sa »C Bara« sa ženskim sedlom. Len nabora čelo. Nakon kraćeg oklijevanja pokuca na vrata. Kako se nitko nije pomakao, pokuca još jednom, glasnije. Tada se otvore stražnja vrata radnje, a prilika djevojke pokaže se u osvijetljenom četverokutu. Otvori orednja vrata i zapita:

— Tko je?

— Len Drummond.

— Uđite — reče ona.

On pođe za njom kroz radnju u sobu za dnevni boravak. U sobi je mirisalo na parfem, tkanine i cimet. Žmirne na svjetlu i ugleda Elaine Jordan kako sjedi pokraj svjetiljke i šije haljinu. Skine šešir, pozdravi je i primijeti:

— Lijepa haljina.

— Sviđa vam se?

Elaine je podigne. Haljina je bila svijetla i sjajna, ali nije ublažavala Elaininu osornost. Taj se dojam učvrsti u Lenu i on se lagano strese.

— Još malo i bit će gotova — reče Julia, a onda ga upitno pogleda: — Jeste li što čuli o Todu?

— Nisam — uzvratitih tiho i značajno pogleda Elaine Jordan.

— Ništa ovdje ne mogu izmijeniti — razdraženo će Elaine. — Naposljetku, ne znam gdje je on. Odakle da znam?

— Zar sam možda rekao da biste vi to morali znati? — mirno je zapita Len.

Ona nastavi šivati, a Len reče

— Kad prodamo stoku što je upravo sakupljamo Web će moći iskupiti mjenicu.

— Ne bih sada razgovarala o poslovima — reče ona.

Len se ispriča, a Julia mu ponudi stolac, pa zapita:

— Jeste li već jeli?

— Poslije podne.

— Onda ste veoma gladni.

— Ne, molim vas, nemojte se uznemirivati.

— Onda barem šalicu kave?

Len se zahvali. U sobi je bilo ugodno toplo; ovdje mu ružno vrijeme neće naškoditi.

— Vrlo rado, ukoliko vam nije preteško.

— Upravo sam je pristavila —
reče i pođe u pokrajnu sobu.

Elaine ustane i presavije haljinu.

— Mogli bismo biti prijatelji.
Drummond — reče ona.

— Ne vjerujem, gospođice. Između
nas dvoje nalazi se Jib Weldon.

Čvrsto ga pogleda.

— Weldon je sada svoj čovjek.
Kupio je »Circle«.

— No unatoč tome on je između
nas.

Elaine mu uzvрати osornò:

— Muškarac ste naposljetku i
možete se boriti.

— Da — reče on — mogu se čak
boriti i protiv žene, a pogotovu ako
ta žena pravi zla djela. Upustili ste
se u opasan pothvat, gospođice Jordan,
i sada ste do grla u blatu. Postoji
još samo jedan izlaz, a to je
oružje. No oružje donosi krv i smrt,
a to već imate na savjesti.

— A što biste mi vi savjetovali?

— Prodajte sve to i nestanite.

Elaine mu uzvрати s usiljenim
mirom:

— Zna te, htjela sam već napustiti
borbu, no predomisli la sam se.
Vjerujem da ću se dalje boriti.

— Zašto?

— Iz osobnih razloga. Nazovimo
to nepostojanošću ženskoga srca.

A onda poviče u pokrajnu sobu:

— Gospođice Lambert, sada moram
poći.

Julia uđe i izvadi Elaininu kišnu
kabanicu iz ormara. No odmah se
okrene i potrči u susjednu sobu.

— Kava će prekipjeti!

Len ustane. Elaine ga ozbiljno
pogleda i reče posve ravnodušno:

— Nekoć sam imala velikih planova,
no oni su se rasplinuli. Možda
je u ženi slabò srce, no tijelo joj je
jako. A u vas muškaraca slabò je

jedno i drugò. Možda ćete jednoga
dana naslutiti kakvi su to planovi
bili. Ali ponòs je vrlo opasna stvar
i ponekad ga valja zakopati.

Podigne se na vrške prstiju i poljubi ga u usta.

Usne su joj bile tople i mekane;
Lenà prođe ugodan osjećaj. Ona se
okrene i iziđe. Len pogleda za
njom. Gledao je sve dok se njen
obris nije izgubio u noći. Onda
prstima oprezno dotakne usta i
promrmlja:

— Elaine Jordan, ti mala životinja!

— Kava je gotova, gospođine
Drummond — dovikne mu Julia.

Pokrije mali stol čistim stolnjakom.
Vazu s poljskim cvijećem postavi
u sredinu. Kava je bila ugodno
vruća i mirišljiva.

— Rado bih vas pozvao na večeru,
gospođice Lambert — reče Len —
no kad sam ugledao gospođicu
Jordan, radije sam to propustio. Ne
znam zašto, no tako mi se učinilo
ispravnim. Možda ne bi bilo zgodno
da vam to predložim dok imate posjet.

— Ostavite to. Pokraj ovog nevremena
ovdje će nam biti ugodnije —
uzvрати ona i posluži ga.

— Web nije prijavio vašega brata —
tiho će joj Len. — Prijavili su
ga kontrolori. Web igra otvorenim
kartama. Kad bi on mogao nadoknaditi
taj iznos, zacijelo to ne bi učinio.

— Kad bih samo znala gdje je
Tod! — reče uzdahnuvši.

Onda ustane i pride k prozoru.
Odmakne zavjesu i stane zuriti u
kišu.

Len pomisli: »S trideset godina
bit će još ljepša, a sa četrdeset
dražesna; kad joj kosa posijedi, naliko-

Vat će na čisto srebro.« I tada mu odmah padne na um kako nijedna žena nije u njemu izazvala takve misli. Utó se ona okrene i reče:

— Bez obzira na to gdje je, nađam se da ne luta naokolo po ovoj kiši i hladnoći.

— Vjerojatno ćemo još čuti za njega — pokuša je ohrabriti Len

— Da, ali kada i kako?

— Jednom posve sigurno!

Ona se nasmiješi. Len osjeti da se ona osjeća osamljenom i ostavi je da govori. Također mu je bilo jasno da ona živi u neprestanoj napetosti i strahu, iako je to pokušavala prikriti usiljenim smiješkom. Izraz njenog lica, a i glas, odavali su to posve jasno.

On okusi jedan od njenih kolačića što ih je sama ispekla, pohvali ga, a onda je oprezno navede na to da ona sama počne govoriti.

Bila je učiteljica u Teksasu, a Tod joj je poslao novaca, previše novaca. Otac joj je umro prije više godina, a prije godinu dana pokopala je i majku. Bila je zabrinuta zbog Toda i zbog toga je došla ovdje. Onda mu ispriča nešto o godinama studija na koledžu i o svojim prijateljicama.

Len se udobno smjestio i pažljivo ju je saslušao. Iako je bio umoran, iscrpljen i mekar, osjećao se ugodno.

Odjednom podigne glavu i osluhne:

— Što li je to bilo?

Julia je, čini se, također začula šum.

— Zvučalo je kao da se netko vuče uza zid kuće.

Stanu napeto osluškivati, no sve je bilo posve mirno. Onda opet začu ju isti šum. Netko pride k vratima i

Len zamijeti kako se kvaka polagano pokrenula prema dolje. Vrata se otvore, a Tod Lambert se zanjise na pragu.

— Uspio sam, Julijol!

Len mu pride i podupre ga. Tod više gotovo nije mogao hodati. Len ga je morao nositi. Posjednu ga na Julijin krevet, oprezno mu skinu haljetak, a onda ga polože u postelju.

— Odmah dovedite liječnika — Len će Juliji.

— Ne — usprotivi se Tod.

Julia se suzdrži i zapita:

— Zašto ne?

— Liječnik mi ionako više ne može pomoći.

— Liječnika nema u gradu. Elaine Jordan mi reče da se odvezao k Mumfordovima. Njihov je dječak bolestan — Julia će uzbuđeno Lenu.

— Dovedi Harryja Cartera — reče Tod.

Len pođe prema stražnjim vratima, no prije nego što je stigao do njih, netko ih izvana otvori i Harry Carter uđe u sobu.

— Tko je to stigao? — zapita on.

— Tod — odgovori Len. — Nalazi se u susjednoj sobi.

— Promatrao sam kuću — objasni Carter i pođe u Juljinu sobu.

Len ga je slijedio. Julia je sjedila na postelji pokraj brata.

— Ranjen je — reče Julia široko razrogačenih očiju.

Harry Carter pogleda Toda i primijeti:

— Rekao bih da je doista teško ranjen. Dodi, Drummonde, svuci ćemo mu košulju.

— Prokletstvo, Carteru, ne diraj me! Metak mi je predugo u tijelu i sada je prekasno.

— Tko je pucao na tebe? — Zapi-
ta Carter.

— Ike. On i Jib Weldon bili su
na »Circleu«. Spustio sam se s
brda... bilo je to... oh... ne znam
kada. Čini mi se kao da su godine
prošle. No onda sam se sunovratio
u klanac među šipražje i nisu me
mogli pronaći. A sada sam konačno
ovdje. Moram vam reći...

— Što mi moraš reći?

Stenjući i zamuckujući, Tod na-
stavi:

— Novac što sam ga pronevjerio
u banci nalazi se kod Weldona. Ja
sam obavio prljavi posao, a on mi
je za to zahvalio tanetom u leđa.
On i Ike su ubili trgovca, a Weldon
je pucao u Webu Drummonda. Bio
je sakriven iza stijene. Drummon-
de, moraš posvjedočiti sve što sam
sada rekao, a i ti, Julijo!

— Sve što si sada rekao pred su-
dom će posvjedočiti tri zakleta svje-
doka — reče Carter. — Ima li još
što?

— Zar vam to nije dovoljno? —
zapita Tod.

Sklopi oči; prsa su mu s teško
podizala i spuštala.

— Moramo nešto poduzeti. — Ju-
lia će Lenu.

— Ugrijte vodu.

Len i Carter nožem razrežu košu-
lju i skinu je s Toda, oprezno mu
operu rane i povežu ih lanenim plat-
nom. Julia uplašeno pogleda Lena.

— Izvući će se — tiho će joj Len

držanje je začudi. Odmah nakon
toga Harry Carter je izišao iz sjene
i zapitao:

— Nije li to bio Tod Lambert?

— Ne znam — uzvрати Elaine.

— Vaše su oči mlađe od mojih —
reče Carter — a osim toga nalazili
ste se bliže njemu.

Pođe za Todom u ulicu, a Elaine
ostane zamišljeno stajati. Još se izje-
dala zbog toga što ju je Len odbio, no
onda pomisli na Jiba Weldona. Tod
Lambert će progovoriti, a time će
biti Jibu izrečena smrtna presuda.
Pođe k svome konju. U prvi je časak
htjela prenočiti u gradu, no sada se
predomisli. Posvuda oko nje bilo je
blato, a u njoj sumorne misli.

Htjela se otarasiti Weldona, no
sada će joj biti potreban zbog
Drummonda; htjela ga je suzbiti i
onemogućiti po svaku cijenu. Na-
kon njegovih riječi u njoj je sazre-
la odluka.

I zato je odjahala, koliko je brže
mogla, na ranč »C Bar« nadajući se
da će tamo pronaći Weldona. Kad
je stigla u baraku, muškarci su kar-
tali ili pak ležkarili na posteljama.

— Je li Weldon ovdje? — zapita.

Jedan od ljudi odgovori:

— Poslije podne se zadržao ovdje
otprilike pola sata, gospođice, ali ne
znam kamo je onda odjahao.

— Vratio se na »Circle« — reče
drugi.

— Jime, dovedi mi, molim te
odmorenoga konja.

Elaine pričekala u baraci. Ljudi su
šutjeli. Sve su to bili ljudi koji su
već dugo radili na ranču »C Bar«, a
zaposlio ih je još njen otac. Nikada
nisu mnogo držali do Weldona i svi-
ma je laknulo kad je Elaine preki-
nula s njime. Elaine je sada osjeća-
la njihovo neodobravanje i laknulo

XX

Elaine Jordan je zapazila Toda
Lamberta kako jaše ulicom koja je
vodila do Julijine kuće; njegovo

joj je kad je Jim konačno doveo konja.

Puteljak do »Circlea« bio je nešto strmiji i skliskiji; kad je stigla na ranč, bila je već gotovo ponoć. Elaine je bila mokra i prozebla; odjednom se zapita zašto je zapravo došla ovamo. Svjetla nije vidjela, no muški glas vikne iz grmlja:

— Ostani gdje jesi, momče!

Zauzda konja.

Čovjek joj pride i ona ga prepoznaje.

— Gdje je Jib? — zapita ona.

— Oh, vi ste to, gospođice Elaine. Jib je u kući. Prije dvije minute vidio sam još svjetlo. Ike je također ovdje.

Elaine odjaše pred kuću i pozove Jiba. Svjetlo se upali, a Weldon se pojavi na vratima.

— Uđi Elaine! — pozove je.

Uđe. Ike je ležao na postelji. Weldon reče:

— Što li je kraljicu »C Bara« potaklo da za tako kišne noći posjećuje nedostojni »Circle«?

— Svoju zajedljivost zadrži za sebe, Weldon — reče ona.

— Nervozna si, zar ne? Onda, što je, Elaine?

— Upravo se vraćam iz Cottonwooda. Tod Lambert je tamo.

— Što? — otme se Weldonu.

— Jesam li dobro čuo? — upita Ike.

— Jesi. — reče Elaine. — No zašto te je to toliko uznemirilo, Jibe?

Weldon sjedne i pogleda Ikea.

— Prokletstvo... došlo je to kao šaka na oko!

— Što? — zapita Elaine.

— Prije dva dana sasuli smo Todu nekoliko taneta u tijelo, a

onda je u mraku pao u klanac. Idućeg ga jutra nismo mogli pronaći. Kroz šipražje se nije moglo proći, pa smo stoga pomislili da leži mrtav negdje u grmlju.

— Zato je tako čudnovato izgledao. Doslovce je visio u sedlu kao da mu je pozlilo.

— Zajamčio bih da mu je pozlilo — reče Weldon. — A u međuvremenu je, naravno, razvezao jezik, tako da je Harry Carter sada obaviješten o svemu.

— Carter ga je vidio kako dolazi.

— To znači da Carter mora povjеровati u to — reče Weldon Ikeu.

— I Drummond je u gradu — reče Elaine. — Bio je kod Julije Lambert kad je Tod ušao u kuću.

— Odakle to znaš? — reče Weldon suživši oči u uske proreze.

Ona mu sve ispriča.

— Dakle, odbio te je, zar ne? A sada si se vratila k meni jer želiš opet navaliti na njega, nije li to točno?

— Onemogućit ću ga po svaku cijenu, a ne budeš li mi pomogao, učinit ću to sama. Mjenica s Drummondova ranča nalazi se kod mene, a ne kod tebe. U rukama nemaš uopće ništa, osim samoga sebe.

— Zaboravila si na moje ljude.

Elaine mu prezirno uzvratila:

— Do vraga s tvojim ljudima! Pa to je samo družina obješenjaka koja će ostati uz tebe dok nešto značiš. No budući da sjediš na potpiljenoj grani, napustit će te.

— Imam ja dobrih planova.

— Već ih odavna poznajem, a ljude u dolini Milk Rivera. Želiš uništiti Drummondove, a onda sam ja na redu. Znala sam to cijelo vrijeme.

Weldon je šutke sjedio. Oči je napola sklopio. Naposljetku reče:

— Nisi ti glupa, Elaine. Istina je da se mjenica nalazi kod tebe, a ne kod mene. Hoćemo li podijeliti?

Ona kimne.

— Znaš li što to znači?

— Jasno! To znači da će pri tome nastradati Drummond ili ja. Je li to dovoljno?

— To je dovoljno.

— Bit će najbolje da sada pođeš — reče Weldon. — Moglo bi se dogoditi da se Carter pojavi ovdje, a onda će biti svašta.

Pošto je ona otišla, Ike zapita:

— Što ćemo sada, Jibe?

— Ubit ćemo Cartera, što drugo?

— No on ipak zastupa zakon u ovom kraju.

Weldon mu odlučno uzvрати:

— Neka! Kad ga jednom uklonimo, mi ćemo biti zakon. Prije ili poslije to se moralo dogoditi, to je neizbježno.

— Što misliš kada će doći?

— Pojma nemam. No jedno je sigurno: on zna da je Elaine Jordan sve vidjela i zacijelo računa s time da će nam sve reći. Zbog toga će biti veoma oprezan.

— Moramo mu postaviti stupicu i ubiti ga.

— Baš tako!

Razrade plan, a onda Ike uzme kišnu kabanicu i pušku, tužno pogleda postelju i iziđe na kišu. Weldon odjeven legne na postelju i još jednom razmisli o njihovoj zamisli. Bila je doista dobra. Stupica je postavljena i Carter će uskoro ujahati u nju. Weldon pričekao, osluhne, no naposljetku zaspi.

XXI

Harry Carter ustane i reče;

— Dovest ću mrtvozornika. — Tada pogleda Juliju i doda: — Uistinu mi je žao, gospodice Lambert, zbog vas i zbog njega. Život je još bio pred njim i to je mogao biti posve dobar život. Šteta je što je naišao na zle prijatelje.

Onda podigne šešir i pođe.

Len će Juliji:

— Ostati ću ovdje dok ne dođe mrtvozornik.

Djevojka je plakala, no bila je posve sabrana.

— Hvala, Drummonde — reče tiho.

Nakon pola sata dođe mrtvozornik Todovo mrtvo tijelo polože u lijes i iznesu ga na kišu.

Mrtvozornik, naočito čovjek, izrazi Juliji sućut, a onda reče:

— Moja će žena odmah doći tako da ne budete sami, gospodice Lambert.

— Hvala — reče Julia tužnim glasom.

Len pričekao mrtvozornikovu ženu. Bila je snažna poput svoga supruga, a oči su joj bile lijepije i prijazne.

— Ne biste li ipak došli k nama? — žena će Juliji.

Len se oprusti i iziđe zajedno s njima. Kiša je malo popustila, a ponegdje su se nazirale i zvijezde. Pođe do staja za iznajmljivanje i tamo naiđe na Latiga Jonesa koji je svog konja upravo vezivao uz jasje.

— Što radiš ovdje, Latigo?

— Moglo se dogoditi da zapadneš u nevolje. Len — reče Crnac.

— Kako to?

— Odmah nakon tvog odlaska sti-

gli su ljudi s ranča i kazali da je Weldon sa svojom družinom prošle noći zapalio zgrade ranča. Pomislio sam da ćeš možda ovdje u gradu čuti nešto o tome, a onda se sam samcat baciti u potragu za tim nitkovima. I stoga sam pošao za tobom.

— Za mene je to posve nova stvar, Latigo — uzvratila Len.

Bijes se podignu u njemu, no on ga potisne.

— Pričekajmo malo kako bismo vidjeli što će poduzeti Harry Carter. Sada ima dovoljno dokaza protiv Weldona da ga može odmah objesiti.

I on ispriča Crncu o netom proteklim događajima.

— Tod je bio zgodan mladić — reče Latigo. — Samo je dospio u zlo društvo. Bio je premlad i naivan.

Odmah nakon toga pojašu prema logoru.

XXII

Harry Carter je sjedio u svom uredu, zadubljen u misli. Nije upalio svjetiljku; promatrao je kako se bezbojno sivilo jutarnjeg sumraka polagano provlači kroz kišu. Čuli su se već i prvi šumovi grada što se polagano budilo iz noćnoga sna. Najveću je buku pravio kuhar u »Steerheadu« svojim teškim loncima. Carter pođe onamo i naruči jelo. Pojeo je i izišao na ulicu. Prestalo je kišiti i slabo sunčano svjetlo stalo se probijati kroz oblake. Opet se vratio u svoj ured, popuštao cigaretu i pričekao da se grad konačno razbudi.

Kad je došlo vrijeme, pođe u

sudsku zgradu, kod tužioca pribavi uhišbeni nalog, strpa ga u džep i odjaše prema »C Baru«. Vlaga se isparavala iz zemlje, a sunce je nagovijestalo žegu, iako je još bilo rano.

U baraci nije bilo nikoga. Istina, Carter nije vjerovao da će ovdje pronaći Weldona, ali nije htio zanemariti nijednu mogućnost. Na njegovo kucanje Binnie otvori vrata.

— Je li gospođica Elaine ovdje, Binnie?

— Oh, kako ste, šerife? Da, upravo pije kavu. Elaine, imaš posjet.

Elaine Jordan ga pozdravi i ponudi kavom. Carter odbije i zapita:

— Gdje je Jib Weldon?

— Ne znam. Zašto?

— Imam uhišbeni nalog za njega. Tod Lambert je umro. — Nakon kraće šutnje doda: — Ali prethodno nam je ispričao štošta.

— Weldon se zacijelo neće predati.

— Ne očekujem to — mirno će Carter.

— Ovdje ga nema — naglasi Elaine.

Carter joj zahvali i iziđe. Zastane pod trijemom, pogleda joj čvrsto u oči, a onda je upita:

— Nadam se da vi nemate nikakve veze s time, djevojko?

— Nemam.

Obje žene pogledaju za njim. Nije krenuo prema »Circleu«, već bez ikakve žurbe odjaše među brežuljke na jugu.

Bilo je već gotovo podne kad je stigao na jednu uzvisinu. Sada se nalazio točno povrhu »Circlea«. Konja je svezao za grm i preostali dio puta prevalio pješice. Gore sjedne uz jednu stijenu i pogleda na ranč. Nakon nekog vremena dohvati dale-

kozor i stavi ga pred oči, tako da je sada mogao razabrati sve pojedino-
sti.

Osim nekoliko konja u oboru, ni-
šta se nije pomicalo. Konji su upla-
šeno trčali oborom. Prema svemu
sudeći, imali su posve određeni raz-
log: Carter naposljetku otkrije da
je taj razlog bio Weldon. Stajao je
posred obora i vitlao lasom. Jedan
konj padne na tlo. Weldon se od-
mah baci na njega i sveže mu kopi-
ta. Nato se ostali konji umire i sta-
nu pažljivo promatrati. Weldon izi-
đe iz obora i raspiri vatru u željez-
noj posudi, tako da je plamen liz-
nuo uvis. Carter se zavalj prema
natrag i poluglasno reče:

— Taj ima živaca! Žigoše konja...
Tada Carter stane promatrati ši-
pražje što je okruživalo ranč, ali ne
zamijeti ništa. Sve je kao i obično,
pomisli on. Bio je posve siguran da
je Weldon u međuvremenu sve saz-
nao, no unatoč tome nije mu palo
na um ništa bolje nego da žigoše
konja. Da, ovdje nešto nije u redu.
Suncé je žešće zagrijalo i Carter
sklopi oči. Dugo ostane tako sjediti.

Tada opet podigne dalekozor na
oči; u idućih pola sata neprekidno
je promatrao šipražje. Naposljetku
ustanovi da se njegova ustrajnost i
te kako isplatila. Jedan se grm po-
makne i Carter točno upamti to
mjesto.

Pričeka još pola sata. Nastavi paž-
ljivo promatrati grmlje. Kako se
više ništa nije pomicalo, bio je
čvrsto uvjeren da može biti riječ
samo o čovjeku. No ipak je bio
oprezan i nije naglio. Weldon je
sada gotovo posve završio svoj po-
sao; dan se polako bližio kraju; Car-
ter zaključí da je došao pravi trenu-
tak.

Prošulja se grmljem, načini luk i
iziđe točno iza skrovišta onoga čov-
jeka. Neko ga je vrijeme proma-
trao. Prepoznao je u njemu pripad-
nika Weldonove družine. Reče:

— Mitchellu, odbaci pušku i usta-
ni... podignutih ruku, razumije se!

Mitchell se isprva uopće ne poma-
kne. A onda se polagano ogleda i
reče:

— Harry Carter! Prokletstvo!

Naposljetku ustane i podigne
ruke do visine ramena.

— Zar se više ne smije ležati iza
grma i vrebati divljač?

— Nikako se to ne može — uzvra-
ti mu Carter.

Oduzme mu pojas s revolverom,
a onda se sagne za puškom, ne ispu-
štajući ga iz vida. Zatakne vlastiti
revolver u korice i naloži Mitchellu
da pođe prema oboru.

Weldon ih ugleda kako dolaze
prekine posao i ostane stajati rasko-
račenih nogu.

— Uhićen si, Weldone — reče
Carter.

— A zašto, smijem li zapitati? —
uzvratí Weldon.

— Zbog ubojstva. Tod Lambert
je noćas umro, no prije toga je re-
kao sve što je znao.

Weldon pogleda Mitchella.

— A što je s tobom?

Mitchell podigne ramena.

— Vrebao sam divljač, a onda m.
se odjednom s leđa približio Carter
i uplašio me. Danas se čovjek više
ne može ni slobodno kretati.

— Obojicu ću vas povesti u grad.
Zacijelo će se i za tebe pronaći kak-
va optužba, Mitchellu.

— Neka bude — reče Weldon.

Iz jednoga grma, udaljenog kojih
desetak metara, odjednom se pojavi
Ike. Carter ga začuje, odmakne se

korak u stranu, a onda ga ugleda. Ikeova puška bila je uperena u nje-ga. Sada sam u stupici, pomisli Car-ter.

— Ne tražiš li možda i mene, Car-teru? — zapita Ike.

Carter kimne bez riječi. Ike pogle-da Weldonu, a Weldon gotovo ne-primjetno kimne. Carter pomisli: »Povučem li sada revolver, bit ću mrtav.« Spoznaja da mu je odbio posljednji sat naprosto ga ukoči.

Puška prasne četiri puta. Carter se sruši. Ike problijedi i zapita Wel-dona:

— Kuca li mu još srce?

— Samo se nemoj srušiti sada! — reče Weldon i dohvati Cartera za zglob na ruci.

Ništa se nije osjećalo. Weldon ispusti Carterovu ruku na tlo; više se nije pomicala.

— Bilo se ne može napipati — reče Weldon.

XXIII

Pred jutro su stigli u logor i saz-nali da Web Drummond leži u post-elji.

— Povrijedio je leđa — reče ku-har.

Len pogleda svog strica i zapita:

— Što se dogodilo, Webe?

— Noćna straža — uzvratila Web.

— Konj se spotakao i izbacio me iz sedla.

— Misliš li da ti je potreban liječ-nik?

— Krvario nisam — progunda Web. — Prokletstvo... zar se više ni povrijediti ne smijem? Zar mi je možda više od stotinu godina.

Len značajno pogleda Latiga.

— Nije još opasno. Dokle god pro-klinje, to može biti samo dobar znak. Uskoro će opet na noge.

Spavali su do podneva, a onda odjašu k stadu. Ono se znatno pove-ćalo i sada je u njemu bilo više od pet stotina grla... listom teških, do-bro uhranjenih životinja. Len je bio zadovoljan. Poslije podne će potjera-ti stado dalje prema jugu.

Idući logor podigli su kod Dahl Springsa. Tlo je ovdje bilo nešto ravnije, a sunce je izvuklo i posljed-nju vlagu iz tla. Uvečer se stado povećalo za još dvije stotine grla. Len odjaše do Weba i reče:

— Još dva dana poput današnje-ga i naš će dug biti plaćen.

— A što će biti s Weldonom? — zapita Web.

— Pričekat ćemo i vidjeti što će učiniti Carter — uzvratila Len.

Kad su pojeli, Len odjaše opet do stada. Dok ga je obilazio korakom, nešto mu padne na um. Elaine Jordan je razotkrila svoje planove. Sada je bila na Weldonovoj strani, posve očito. Istina, nije ga to mno-go smetalo, iako se opasnost zbog toga povećavala. Mnogo je važnija bila činjenica što će njih dvoje ima-ti u rukama previše moći iziđu li kao pobjednici iz ovoga sukoba. Elaine je praktično imala u rukama ključeve Drummondova ranča, a Weldon će ih bezobzirno iskoristiti. Sada zapravo sve ovisi o Harryju Carteru. Samo ih on može oboje držati pod kontrolom.

Weldon je otišao predaleko, a Carter je imao dokaze. Uspije li še-rifu da Weldonu učini neopasnim, sa Elaine će također biti svršeno, jer je ona naposljetku samo žena i potreban joj je muškarac kako bi

mogla ostvariti svoje planove. Naprotiv, stekne li Weldon premoć, sukob će biti neizbježan, jer tada će on bezobzirno i grubo udariti.

Sutradan ujutro dođe čovjek iz Cottonwooda i reče Lenu:

— Mislio sam da će vas zanimati, pa sam stoga došao ovamo... Harry Carter je mrtav.

Len na trenutak sklopi oči i pomisli: »Prema tome, Weldon je uspio.« Naglas reče:

— Zar ga je Weldon ubio?

— Pretpostavljam. Noćas su ga pronašli na cesti prema Beaver Cricku. Njegov je konj stajao pokraj njega.

— Ima li još što novo?

— To bi zapravo bilo sve... osim što smo sada bez zakonske zaštite do izbora novog šerifa. Crvenokosom pomoćniku su ponudili posao šerifa, no ovaj je to odbio i netragom nestao.

Uvečer Len pojača straže uz stado. Napetost je lebdjela u zraku, ali noć prođe bez ikakvih događaja. Stado se neprestano povećavalo, a sutradan uvečer imali su na okupu gotovo devet stotina grla. Kupac u Cottonwoodu je već čekao i oni su imali namjeru da životinje jednu noć ostave tamo, pa da ih tek onda pognaju u Glasgow. Cottonwood je bio udaljen svega jedan dan puta i ljudi su se nešto smirili.

Ali te posljednje noći Weldon je udario.

Sjala je mjesečina. Len i Latigo jahali su jedan pokraj drugoga. Istodobno su začuli topot kopita. Brzo se približavao i postajao sve jači. Zatreštali su pucnjevi. Stoka je postala nemirna, mukala je i poku-

šavala bježati u svim smjerovima. Zrak se ispunio uzvratnom prašinom. Došlo je do potpunog meteža.

Naposljetku je životinje zahvatio paničan strah i one su pojurile opet prema sjeveru, odakle su i došle.

— Sada će biti nevolje! — reče Len i prokune.

Bezobzirno potjera konja kroz stado. Prasne hitac i sruši se jedno govedo tik pokraj njega. No strijelca je mogao razabrati samo, kao nejasnu sjenu, tako da je njegov hitac promašio.

Prasne s više mjesta. Len je stigao do ruba stada. Zdvojno je pokušavao stići do čela stada kako bi ga zadržao. Jedan se jahač pojavi pred njim i Len opali tri puta. Konj odjuri s praznim sedlom.

Lena obuzme divlji bijes. Elaine Jordan je povukla svoj potez, ali neće od toga imati nikakve koristi. Od početka je znala da će tako samo ubaciti Weldonu zalogaj u grlo; međutim, da bi zadovoljila svom beskrajnom ponosu, sada joj je svako sredstvo bilo dobro.

Stoka je jurila već gotovo pune tri milje i prilično se izmorila. Ljudima je ipak na neki način uspjelo održati goveda na okupu, tako da ih je pobjegao samo neznatan broj. Len otkrije Latiga Jonesa i pojaše prema njemu. Crnac se smješkao, no to nije bio radostan smijeh. Visoko je podigao ruku s praznim revolverom.

— Jesi li vidio isto što i ja? — zapita Len.

Latigo ga pogleda.

— Zar djevojku?

Len kimne.

— Zamalo što je nisam ubio... ne na vrijeme sam je prepoznao.

— I meni se to dogodilo — promuklo će Latigo.

Weldonova se družina povukla, a iscrpljena stoka se smirila. Len odjaše natrag kako bi se pobrinuo za svoje ljude. Dvojica su bila mrtva, a jedan ranjen. Onda potraži čovjeka kojega je hicem izbacio iz sedla. Nepomično je ležao na izgaženom tlu. Len sjaše, pobliže ga promotri, a onda upitno pogleda Latiga.

— Poznaš li ovoga?

— Zvali su ga Ike — reče Crnac — i bio je Weldonova desna ruka. Ništa bolje nije ni zaslužio.

— Nadajmo se — progunda Len.

XXIV

Weldonova se družina sakupila pod grmljem. Weldon reče:

— Nismo baš mnogo postigli. Gdje je Ike?

— Ike je mrtav — reče jedan od ljudi. — Clark i Bergstrom također su poginuli.

— Tu se ne može ništa učiniti — reče Weldon i pogleda Elaine. — Zgodno, zar ne?

— Ne bih rekla.

— Rat je ponekad okrutan.

Povežu rane lako povrijeđenih ljudi i odjašu prema jugu. Weldon je bio razdražen i ljutit. Stvar je pošla krivim putem i on izvuče jedini mogući zaključak: u krajnjoj će liniji biti odlučna borba između njega i Lena. Prilikom njihova idućeg susreta svakako će biti riječ o životu ili smrti.

Elaine je bila šutljiva. Bila je svjesna onoga što čini, no surovost i okrutnost pothvata teško je se kos-

nula. Sada je sve promatrala drugačijim očima. U njoj se podigne gorčina.

Na Cottonwood Creeku se razdvaja. Weldon i njegovi ljudi odjašu na »Circle«, a Elaine je još dugo stajala i gledala za njima. Naposljetku polagano odjaše na »C Bar«. Stigavši tamo, pusti konja na pašnjak i osedla sivoga ždrijepca. Onda pođe u kuću. Binnie je začuje i izađe iz svoje sobe u prastarom jutarnjem ogrtaču.

— Čekala sam te — reče ona. — Zar si bila s Weldonom?

Elaine sjedne i skine šešir.

— Napali smo Drummondovo stado.

— Oh! — zausti Binnie i s neprozirnom maskom na licu pričekala ostale vijesti.

Elaine sada više nije bila osorna ni žilava žena. Bila je umorna i potištena.

— Sada je vrijeme, Binnie. Prodat ću »C Bar«.

— Zar se Drummond krije iza toga? — zapita Binnie.

Elaine kimne.

— Na neki način.

Uvidjela je da je promašila sve od početka i obuzme je duboki očaj. Naglas reče:

— Odjahat ću u Miles City i tamo ću te pričekati. A ti ćeš otići u Cottonwood i ovlastiti Martina Graya da proda »C Bar«. On je dobar odvjetnik i pozna ranč.

Ogleda se po sobi, a pomisao na činjenicu da će morati zauvijek napustiti svoj dom gotovo joj slomi srce. No ona se savlada željeznom voljom.

— Moj me je stric u Coloradu više puta zamolio da prijedem k

njemu otkako je umrla tetka Jessie. Sada ćemo početi tamo, Binnie.

Oči Crnkinje zasvjetlucaju.

— I više neće biti nikakvih sukoba, Elaine?

Elaine se nasmiješi i reče:

— Neće, posve sigurno neće, Binnie. Nikada više!

Ustane i poljubi Binnie u obraz.

— Dakle, ti ćeš obaviti sve ovdje, a za nekoliko dana susrest ćemo se u Miles Cityju. Stanovat će u hotelu »Yellowstone«.

— Budi bez brige. Pobrinit će se za sve, a onda će doći za tobom.

Projahavši kroz ulaz, Elaine se još jednom osvrne i pozdravi Binnie podignutom rukom. A onda pogleda prema jugu, prema beskrajnom nizu brežuljaka.

XXV

Jahali su cijelu noć, a kad su pri zlazu sunca prebrojili stoku, nedostajalo je samo oko pedeset grla. Prije podne stigli su u dolinu i potjerali stado ravnicom prema jugu.

Len pošalje naprijed jednoga glasnika. Ovaj se u podne vrati i izvijesti kako kupac doduše čeka u Cottonwoodu, no platit će tek u trenutku kad stado stigne na utovarnu rampu u Glasgowu. Len kimne i odjaše do Weba koji je sjedio u kolima.

— Naprosto se boji da će Weldon još jednom udariti i oteti nam stoku — reče Web.

— Weldon i njegova družina su u gradu, Webe.

— Taj želi silom nametnuti odluku — tiho će Web. — Pošalji mi momke, a ja ću im podijeliti metke.

Pogleda Lena u oči i doda:

— Nitkov se naoštrio na tebe, Lene!

Len slegne ramenima, odjaše na trag do stada i uputi ljude. Pretpostavljao je da Weldon ovdje u ravnici neće poduzimati ništa. Vjerojatno mu više i nije do stada, već samo do njega, a to pak znači borbu do smrti.

U kasno poslijepodne stigli su u grad i potjerali stoku u velike obore uz rijeku.

Kupac je bio podeblji čovjek koji se neprestano znojio. Promatrao je životinje s tobožnjom ravnodušnošću, no njegovim živim očima nije izmiaklo ništa. Web Drummond dohvatiti štake i othramati do jednoga obora. Kupac ga ponudi cigarom i reče:

— Lijepa stoka, Webe.

— Ako ti kažeš, onda je zacijelo tako. Eto, to je prvi put što te čujem da govoriš istinu. Imaš li kakvo piće?

Imao ga je uza se. Popili su i Lenu ponudili bocu, no ovaj je odbio uz zahvalu.

— Kako bi bilo kad bi odmah napisao ček? — zapita Web. — Težinu bismo mogli procijeniti.

Kupac strese glavom.

— Ništa se tu ne može učiniti, Webe. Tek u Glasgowu! Kad kupujem stoku, želim da je na sigurnome u vagonima prije nego što isplatim novac. Tada me nitko ne može zaobići, niti mogu što izgubiti.

— Pa dobro, onda sutra u Glasgowu — reče Web pomirivši se sa sudbinom.

Ostave nekoliko ljudi na straži, a preostali odjašu u grad. Pošto su konje smjestili u staju, pođu glavnom ulicom s puškama ispod ruke. Muškarci su lunjali ispred trgovina i saluna.

— Weldonovi ljudi — prošapće Web.

— Rado bih znao gdje je Weldon — reče Len naglas.

— U salunu »Bobtail« — uzvratí jedan kauboj.

Len uputi svoje ljude da se u parovima rasporede po kućama i radnjama, te da Web i njega ne ispusti iz staju s oka.

— Ja ostajem pokraj Weba — reče Latigo.

Len kimne i sam pođe naprijed. U gradu je vladala neobična tišina, no Len je jedva to zapažao. Podigao se lagani vjetrić. Pahuljice topole u cvatu lélujale su zrakom.

Drummondovi su se ljudi u međuvremenu rasporedili po zgradama, dok su Weldonovi ljudi u malim skupinama stajali na pločniku. Len pođe dalje.

Julia je stajala ispred svoje radnje, a Len joj u prolazu reče:

— Radije udite, gospođice Lambert!

Onda je na nekoliko sekundi pogleda u oči.

— On je u salunu »Bobtail« — došapne mu ona.

— Znam — reče Len. — Hvala!

— Zacijelo nema mnogo smisla pokušam li vas odvratiti od toga.

— On me prisiljava na to — tiho će Len. — Nemam drugoga izbora.

Još jednom pogleda njen lik. Zar možda posljednji put?

Bila je tamnokosa.

Len pođe dalje.

Jib Weldon u taj čas iziđe iz saluna, pođe mu u susret i reče:

— Trenutak, Drummonde!

Stajali su jedan nasuprot drugome, dijelila ih je samo cesta. Weldonovi ljudi stanu se polako približavati. Krajičkom oka Len zapazi da Web i Latigo također prilaze i da njihovi ljudi drže u rukama puške spremne na paljbu. Julia je još stajala pred svojom radnjom.

— Evo me, Wellone — reče Len i iziđe na ulicu.

Weldon pođe još nekoliko koraka prema naprijed i zastane. Na njegovu napetom licu oči su sjale surovo i podmuklo. Len ga je oštro promatrao. Zamijeti laganu kretnju u njegovu desnom ramenu.

Revolver sune iz korica i nađe se u Lenovoj ruci. Weldon je bio brz. Len je čuo prasak hica, no njegovo oružje prasne istodobno četiri puta. Prašina se uzvitla oko njegovih nogu.

— Prokletstvo! — zaškripi Weldon i nagne se prema vjetru.

Revolver mu ispadne iz nemoćne ruke, a koljena mu popuste. No vjetar ga nije mogao zadržati. Nagne se prema naprijed i spusti se na koljena. Posljednjim se snagama pokušao nasloniti na ruke, ali uzalud. Padne na lice. Vjetar mu zadigne košulju, a pahuljica topole se zaustavi na njegovom ovratniku.

Kad je začuo hitac, Len se naglo okrenuo. Jedan metak okrznuo ga je. Odmah nakon toga zapazio je kako se jedan od Weldonovih ljudi srušio, a iz puške Weba Drummonda podigao se oblačić dima. Web se naslonio na štake i glasno zapitao:

— Ima li još koji od vas, Weldonovih momaka, samoubojičkih namjera?

— Weldon je mrtav, zar ne? — zlovoljno zapita jedan od ljudi.

— Čini se da je tako — uzvрати Web.

— Ne želim više imati nikakve veze sa svim tim — reče čovjek. — Jib me je plaćao i za njega sam se borio. A sada se više iz njega ne može ništa izvući.

Odveže svog konja i odjaše iz grada.

— A što je s vama ostalima? — osorno zapita Latigo Jones.

Svima je sada bilo dovoljno; okrenu se i jedan za drugim napuste mjesto. Len pođe k Webu. Napetost

je popustila i Lena obuzme tešak umor. Julia mu pride kao da je to samo po sebi razumljivo. On je zagrlj jednom rukom preko ramena.

Zajedno pođu ulicom. Web Drummond i njegovi ljudi su ih slijedili. Vrata su bila otvorena, a liječnik reče:

— Na stol s njim.

Len sjedne, Julia također. Njegova je ruka još bila položena preko njenih ramena. Bio je to ugodan, umirujući osjećaj i on je čvršće privuče k sebi.

— Onda, doktore, što još čekate? — zapita sa smiješkom.

K r a j

KVIZ

• križaljke • testovi • rebusi
• ljubavne i krimi priče • žale

izlazi svake
druge srijede

40 STRANA - 3 DINARA

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

68. G. Lord: **TAJNI TOVAR**
69. W. O'Connor: **SYOTINU DANA PAKLA**
70. F. Short: **SKINITE HULJU IZ SEDLA**
71. A. C. Morgan: **REVOLVERASI SU ČEKALI**
72. L. L'Amour: **BRACA SACKET**
73. H. Werner: **ZLOČIN OTACA**
74. L. Wallis: **U OLOVNOJ OLUJI**
75. C. Martin: **IZASLANICI PAKLA**
76. R. McLeod: **TEŽAK PUT DO MEKSIKA**
77. R. Hogan: **OVAJ GRAD PRIPADA JESSUPOVIMA**
78. S. C. Lawrence: **TEKSAŠANIN**
79. Paul Evan Lehman: **PAKAO U NOVOM MEKSIKU**
80. H. S. Sharon: **DRUŽINA SMRTI**
81. L. Ernenwein: **SNJEŽNI JAHACI**
82. L. L'Amour: **UTAH BLAINE**
83. F. Short: **ZASTITNIK IZ TEKSASA**
84. Hal Warner: **LESINARI TONTO BASINA**
85. John Gilmoor: **PAKLENA PJESMA PUSTINJE**
86. William O'Connor: **DVOBOJ S PRIJATELJEM**
87. Al Cody: **NA STRANI INDIJANACA**
88. Jim Sheridan: **NAMAMI VUKOVE U ZAMKU**
89. H. S. Sharon: **SMRTI U SUSRET**
90. H. S. Sharon: **ĐAVOLJI RANČ**
91. Clay Hunter: **USAMLJENIK S RIO BRAVA**
92. Robert Ullman: **MOHIKANINA DRUŽBA**
93. H. S. Sharon: **LOV NA DOLAR**
94. Robert Ullman: **SANSA ZA BENA**
95. Shepard Rifkin: **PUT KINGA FISHERA**
96. L. L'Amour: **DOLINA MIRA**
97. H. Haton: **KONJANICI IZ PAKLA**
98. B. Arthuri: **DVA REVOLVERA**
99. Dudley Dean: **TVRD ORAH**
100. D. B. Newton: **POVRATAK OSVETNIKA**
101. H. S. Sharon: **OSVETA BUNTOVNIKA**
102. H. S. Sharon: **PLJACKA U LOS ALAMOSU**
103. J. T. Edson: **ČOVJEK KALIBRA 44**
104. Matt Chisholm: **POBJEDA MCALLISTEROVIH**
105. Lee Martin: **ZLODUH SANTA RITA**
106. Robert Ullman: **KOLORADO KID**
107. Bill Fargo: **OTMJENI PLJACKASI**
108. Matt Chisholm: **CRNI KAUBOJ**
109. F. H. Cristian: **DOUSNIK**
110. U. H. Wilken: **GROBAR JOE**
111. L. L'Amour: **OPASAN PUT**
112. G. F. Unger: **UNAJMLJENI REVOLVERAS**
113. FrederickH. Christian: **SUDDEN U \$KRIPCU**
114. Lee Floren: **REVOLVERI IMAJU RIJEČ**

U PRIPREMI:

115. F. G. Unger: **UMRIJETI ZA VIRGINIJU**

KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA

**BIBLIOTEKA KRIMINALISTIČKO
— LJUBAVNIH ROMANA**